

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD
Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 289 (12.012)

Trst, četrtek, 6. decembra 1984

Craxi zadovoljen s pogovorom z državnim poglavarjem Predsednik republike Pertini potrdil zaupanje Craxiju in njegovi koaliciji

Vlada bo odstopila samo, če bo dobila nezaupnico v parlamentu

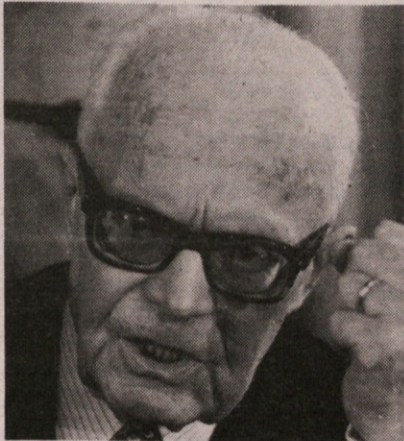
RIM — Predsednik vlade Bettino Craxi je lahko zadovoljen z izidom pogovora, ki ga je imel včeraj s predsednikom republike Pertinijem. Pertini namreč ni samo potrdil svojega zaupanja Craxiju in njegovi vladi, ampak je tudi izključil možnost kakršnegakoli posega zaradi vzdržanja socialdemokratov pri glasovanju o zaupnici v senatu. To je prvič po nekaj mesecih, da je Pertini, pa čeprav preko izjav ministrskega predsednika, zavrnil tolmačenje ustave s strani komunistične partije.

Srečanje med Craxijem in Pertinijem so napovedali že v soboto in do njega je prišlo prav zaradi polemik, ki so nastale po zahtevi komunistov, naj Pertini poseže zaradi vzdržanja socialdemokratov pri dveh bistvenih točkah Visentinijevega davčnega paketa. Pertini na ta poziv ni reagiral, nekemu časnikarju pa je dejal, da gre za vprašanje, ki zadeva predsednika vlade. Včeraj je Craxi vztrajal pri trditvi, da mora vlada odstopiti samo, če prejme nezaupnico v parlamentu, kar pa se ni zgodilo. Pertini je to tezo sprejel in Craxi je po koncu srečanja izdal dolgo poročilo, ki

ponekod zveni dokaj izzivalno, češ naj komunistična partija vloži resolucijo za nezaupnico vladi, kajti druge poti ni.

Sicer pa je bil Craxi zelo odločen tudi v zvezi z gospodarskimi vprašanji. V izjavi, ki jo je dal objaviti po koncu srečanja, je prav tem vprašanjem namenjena največja pozornost (poleg tega je predsednik vlade seznanil Pertinija z vprašanji javnega reda in z zunanjo politiko). Tu je Craxi poudaril, da vlada ne more popuščati pri načelu o davčni pravičnosti in je izrazil prepričanje, da vlada »uživa zaupanje celotne večine« ob tem vprašanju, čeprav z nekaterimi razlikami med posameznimi skupinami, ki pa ne zmanjšujejo političnega pomena sprejetega ukrepa.

Skvatka predsednik vlade odklanja kakršnokoli preverjanje obstoja večine, kljub temu da v zadnjem času skoraj ne mine teden, da bi večini vsaj nekajkrat ne spodrsnilo. Tako se je zgodilo tudi včeraj, ko je bil zavrnjen vladni odlok o zasebnih davčnih izterjevalnicah. Vendar pa je Craxijevo srečanje s Pertinijem nedvomno pomembnejše od gole solidar-



nosti v sedanjem kočljivem trenutku. Vlada je zaenkrat premostila mnogo težav in Craxi se je še kar trdno obdržal v palači Chigi, tako da le malokdo resno verjame v možnost vladne krize pred pomladanskimi upravnimi volitvami. Takoj po teh volitvah pa bodo na vrsti predsedniške volitve, kajti julija zapade Pertiniju sedemletni mandat. In tu se šele odpi-



rajo prvi resnični politični problemi, saj marsikdo napoveduje, da bo prišlo z izvolitvijo predsednika republike tudi do zamenjave v vladni palači.

Dotlej pa imata Pertini in Craxi ves interes, da ne vodita nikakršne medsebojne polemike. V tem duhu je moč razumeti tudi pomen včerajšnjega sestanka.

Vladni odlok o vprašanjih televizije

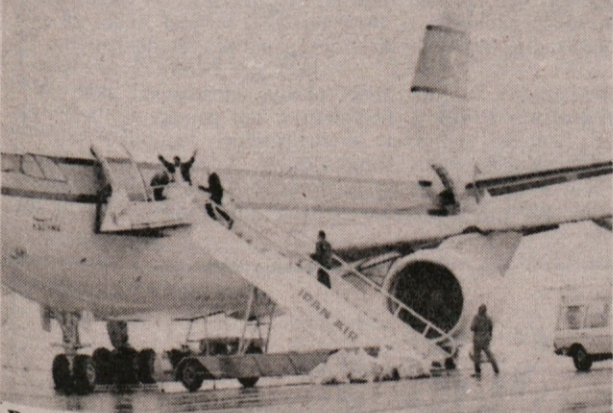
RIM — Vlada je včeraj odobrila nov odlok o javnih in zasebnih televizijah namesto prejšnjega, ki je ključno propadel v parlamentu in ponovno povzročil »zatemnitev« Berlusconijevih zasebnih televizijskih postaj v Piemontu in Laciju. Po vsem sodeč je tokrat vlada dala večji poudarek javnemu omrežju, saj je vanj vnesla nove norme o izvolitvi upravnega sveta, ki bi ga volila parlamentarna nadzorna komisija. Upravni svet bi volil predsednika, IRI pa ravnatelja RAI. V vladnem odloku je tudi delitev televizije na javni sektor, na zasebne televizije, ki pokrivajo vso Italijo in na krajevne zasebne televizije.

Začasna postavka v pričakovanju okvirnega zakona bo obenem dovoljevala zasebnim postajam, da s pomočjo videokaset oddajajo po vsem državnem ozemlju. Prav tako odlok določa maksimalno sorazmerje med programi in reklamo. Prvič pa tudi uvajajo zahtevo, da mora biti vsaj 25 odstotkov vseh kratko in dolgometražnih ali celovečernih filmov domače ali vsaj evropske proizvodnje (EGS seveda). Sedanji odlok naj bi trajal 6 mesecev in bi ga moral zamenjati okvirni zakon, če ne bo odlok ponovno naletel na ovire v parlamentu.

Novi odlok vnaša namreč spremembe tudi v RAI, ki marsikomu ne bodo po godu, da ne govorimo o zasebnih postajah, kjer je vse ostalo pri starem.

Preusmeritelji kuvajtskega letala so zagrozili z množičnim pokolom

TEHERAN — Zračni gusarji, ki so v torek preusmerili kuvajtski airbus s proge Abu Dhabi - Islamabad na tukajšnje mednarodno letališče Mehrabad, kot vse kaže, niso palestinski gverilci, ampak pripadniki Homeiniju fanatično zveste teroristične organizacije »džihat eslami«, ki je odgovorna za pokol v ameriški ambasadi v Bejrutu, ki je prevzela odgovornost za napada na ameriške in francoske marine in padalce iz sklopa



Preusmeritelji so zdravnik, ki je prišel na letalo, temeljito pregledali (Telefoto AP)

mednarodnih mirovnih enot v Libanonu in ki je menda pripravljala samomorilski atentat na ameriško veleposlaništvo v Rimu.

Preusmeritelji kuvajtskega letala, katerih število se suče med 4 in 6, so sinoči zagrozili, da bodo airbus razstrelili skupaj z 80 potniki in člani posadke, kolikor naj bi jih ostalo na krovu po izpustitvi približno 70 ljudi, če kuvajtske oblasti ne bodo brž ugodile njihovim zahtevam po osvoboditvi 17 političnih zapornikov, od katerih so trije bili obsojeni na smrt. Gre za atentatorje, ki so 12. decembra lani umorili z eksplozivom 6 in ranili 14 oseb. Značilno je, da so v krogih kuvajtskega zunanjskega ministrstva zahtevo zračnih gusarjev povsem zanikali.

Kot poslednjo zahtevo so preusmerjevalci včeraj postavili razgovor s kuvajtskim prvim ministrom Al Abdelahom s pripombo, da bodo sicer storili nekaj, kar bi nikomur ne koristilo. Očitno pokol. Kuvajtskemu ambasadorju v Iranu, Ma'Arefiju, se zaenkrat ni posrečilo, da bi ugodil zahtevi; on namreč vodi pogajanja in je pod dokajšnjim pritiskom, tako npr. tudi washingtonske vlade, ki je dogodek ostro obsodila, a pri tem tudi ostala, če izvajamo njeno skrb za ameriške potnike airbusa. Kuvajt pa si še kako želi ameriške pomoči, tembolj ker je zabičal gusarjem, da se z njimi ne bo pogajal, dokler ne izpustijo vseh talcev. Toda potnik, ki so ga preusmeritelji ubili, je bil Američan, in to funkcionar ustanove za mednarodno pomoč in razvoj USAID.

Jutri v Kulturnem domu proslava 30-letnice SKGZ



Slovenska kulturno-gospodarska zveza vabi na proslavo svoje 30-letnice, ki bo jutri, 7. decembra 1984, ob 20. uri v tržaškem Kulturnem domu v Ul. Petronio 4. Na sporedu so slavnostni govor predsednika Borisa Raceta, podelitev priznanj Slovenske kulturno-gospodarske zveze in kulturni program

KPI za izboljšanje Visentinijevega zakona

RIM — Točno teden dni pred začetkom razprave v poslanski zbornici po Visentinijevem paketu, je bilo v zvezi včeraj v rimskih političnih krogih dokaj optimistično, čeprav bo postopek za odobritev Visentinijevega davčnega ukrepa vse prej kot miren: med strankami vladne večine so pogajanja v polnem teku. KD, PSDI in PLI sedaj zahtevajo zakonska jamstva v korist davkoplačevalcev. Zahtevajo namreč oblikovanje mehanizma, ki bi zaščitil državljana pred morebitno samovoljo davčne uprave. Gre seveda spet za vprašanje induktivnega ugotavljanja dohodkov.

Naloga predsednika vlade, ki mora posredovati med različnimi zahtevami, je vse prej kot lahka: po eni strani mora miriti nasprotnike ukrepa, po drugi pa so mu republikanci še včeraj zabrusili, da ni mogoče »kriminalizirati« finančne uprave. Zato je dokaj jasno, da bodo v poslanski zbornici Visentinijev zakonski osnutek odobrili s pomočjo posebnega mehanizma. Morali bodo

najbrž ponoviti glasovanja o zaupnici, ali pa s posebnim odlokom skrajšati čas razprave, da bi zakon čimprej odobrili, saj je glavni pogoj za učinkovitost davčnega paketa ta, da stopi v veljavo s prvim januarjem.

Da bi bil ves položaj še bolj zapleten, so poskrbeli komunisti, ki so na seji tajništva pooblastili predsednika poslanske skupine Napolitana, da je njegova stranka pripravljena boriti se za izboljšanje zakona, ne pa zato da bi ga zavrnili. Gre za zelo jasno ponudbo Craxiju, naj sprejme sodelovanje opozicijske stranke, da bi se izognili glasovanju zaupnici, kar bi preprečilo sleherni popravek.

Vse to se odvija v dokaj napetem vzdušju zaradi odnosov med družbenimi silami. Trgovci in obrtniki so potrdili, da bodo 13. decembra spustili navojnice. CGIL, CISL in UIL pa so napovedali štirurno stavko v prid davčnemu paketu in za nadaljnje znižanje alikvot IRPEF za odvisne delavce.

R. G.

V senatni komisiji za Trst pomembna zakonska osnutka

RIM — O dveh za Trst pomembnih zakonskih ukrepih, ki ju je julija leto odobrila poslanska zbornica, sta v torek razpravljali tudi pristojni senatni komisiji.

Senatna komisija za ustavno vprašanje je ob podpori zakonskega poročevalca Garibaldija (PSI), senatorjev Gerbecve (KPI) in Pavana (KD) ter ministra Gasparija odobrila vključitev v stalež Vsedravnega sveta za raziskave (CNR) uslužbencev hidrometeoroloških zavodov. Bržkone bo sedaj senat brez večjih zapletov odobril zakon, ki rešuje tudi težave tržaškega hidrometeorološkega urada.

Senatna komisija za javna dela pa je ponovno začela razpravo o zakonskem osnutku, ki predvideva odkup hiš bivše ZVU, in je sklenila ustanoviti ožji odbor, ki bo zadevo proučil po praznikih.

Razprava o obnovitvi goriške proste cone

Na Goriškem se že nekaj mesecev odvijajo razprave o tem, v kakšnem obsegu in s kakšno vsebino naj bi obnovili goriško prosto cono. Sedanja ureditev bo namreč prenehala veljati že ob koncu prihodnjega leta in je torej le relativno malo časa za pripravo primernih in predvsem sprejemljivih predlogov. Goriška trgovinska zbornica je ustanovi CERES naročila izdelavo posebne študije o možnostih in smernicah, ki bi jih kazalo upoštevati ob pripravi predloga za obnovo zakona.

Kljub precejšnjim novostim in izboljšavam, ki jih je v primeri s prejšnjimi uvedel zakon št. 700 iz leta 1975, se kaže potreba po določenih spremembah. Goriška prosta cona naj bi bila eden glavnih vzvodov za poživitev industrijske dejavnosti in v tej optiki je treba iskati, ob upoštevanju državnih zakonov in tudi predpisov evropske gospodarske skupnosti ustrezne rešitve. Seveda je v določenih krogih na Goriškem še tudi precej močna tendenca, da v ureditvi proste cone ne bi prišlo do velikih sprememb.

NA 8. STRANI

Po vrhu EGS umerjen optimizem

BRUSELJ — Kljub grškim pomislekom in zastoju v pogajanjih glede ribolova so v glavnem prve ocene predvčeršnjim končanega dvodnevnega vrha predsednikov vlad Evropske gospodarske skupnosti pozitivne. To vsaj v političnih krogih, ki lahko sedaj z večjim optimizmom gledajo na bližnjo bodočnost skupnosti, saj so odpravili s sporazumom o vinu glavno oviro za vstop Španije in Portugalske v EGS. Povsem drugače pa so reakcije neposredno prizadetih vinogradnikov Italije in Francije.

Italijanski vinogradniki ob tem poudarjajo, da je prav Italija najbolj prizadeta pri mehaniziranih, ki bi morali odpraviti sedanje viške vina. Vsekakor pa priznavajo italijanskim pogajalcem, da bi bila škoda še večja, če bi prodrli prvotni francoski načrt o proizvodnih plafonih. Italijanski kmetje pa se med drugim hudejo, da se je ponovno prizadela država z bogato vinsko tradicijo, še vedno pa se dovoli Zahodni Nemčiji, da pošilja na tržišče vina, ki ne bi sploh imela tega imensa, ko jim ne bi dodajali sladkorja.

Po vsem sodeč pa se bodo italijanski vinogradniki že znašli in potlačili. Običajno so večje težave s francoskimi. Tokrat pa je njihova fronta po vsem sodeč razcepljena. Medtem ko se eni hudejo, da ni Pariz vztrajal pri prvotnem načrtu in napovedujejo ostre proteste in manifestacije, pa so drugi še kar zadovoljni, saj se dobro zavedajo, da bodo od vseh partnerjev še najmanj izgubili.

Izgledi so torej dobri. Med drugim so v Dublinu dosegli tudi sporazum o »proračunski disciplini«.

Razsežnosti tragedije v indijski »tovarni smrti« postajajo čedalje bolj zaskrbljive

BHOPAL — Utegne dolgotrajnejše vdihavanje metilizocianida povzročiti rakasto tvorbo? V nekem kalkutskem časopisu je bilo zapisano, da zelo verjetno, toda funkcionar družbe Union Carbide, Jackson Browning, ki je zadolžen za zdravstvene in varnostne probleme, to odločno zanika. Kakorkoli že, drži dejstvo, da je smrtonosni oblak, ki se je sprostil iz tekočega plina za uničevanje mrčesa, doslej po uradnih podatkih ugonobil 1.600, po neuradnih cenitvah pa nad 2.000 ljudi, medtem ko se na stotine starcev, otrok in žensk v bolnišnicah bori s smrtjo.

Okoliščina, da je predsednik indijske vlade pešahal brez obrambne maske zoper dokaj možno zastrupitev med grmadami za sežiganje trupel, ki so bile improvizirane kar pod milim nebom, seveda ni mogla ublažiti posledic katastrofe, je pa nedvomno psihološko vplivala, češ, življenje mora dalje, treba je poguma. Resnici na ljubo so domači izvedenci za toksologijo po površni analizi vzorcev zastrupljene zemlje in vode prišli do zaključka, da metilizocianid ne bi smel imeti dolgoročnih učinkov, vendar vztrajno priporočajo preživetim v milijonskem Bhopalu, naj strogo spoštujejo najosnovnejša higienska pravila, naj dalj časa izpirajo hrano in vsekakor zavrejo vodo in mleko pred zaužitjem.

Papež je po predvčeršnjem brzojavki nadškofu v Bhopalu msgr. D'Souza ju včeraj ponovno izrazil globoko solidarnost z vsemi prizadetimi po tragediji ob koncu redne splošne avdience.

Američani so prekinili proizvodnjo pesticida

NEW YORK — Tragedija v Bhopalu je še zlasti močno odjeknila v Ameriki, saj je v Danburyju (Connecticut) sedež večnacionalne družbe Union Carbide, ki je lastnica tovarne, iz katere se je sprostil smrtonosni metilizocianid. Tisk je množično zastrupitev označil kot največjo industrijsko nesrečo v zgodovini človeštva in zastavil polemiko vprašanje: Zakaj se je to lahko zgodilo v državi tretjega sveta, ne pa v zapadni Virginiji, torej v samih ZDA, kjer omenjena družba prav tako proizvaja strup za mrčes.

Predsednik U.C. Warren Anderson je bil prisiljen brž prekiniti izdelovanje tekočega plina, ni pa s tem utišal kritik, ki so se še razbohotile, ko je odpotoval v Madžo Pradeš, da stopi v stik s sodnimi preiskovalci in obenem ponudi finančno ter siceršnjo pomoč družinam preživelih in svojem umrlih. Njegovo družbo, kot tudi celovito ameriško združenje kemijskih tovarn, obtožujejo, da sramotno špekulirata na ramenih siromakov.

Vodstvo družbe Union Carbide je na to odvrnilo, da ima tovarna v Madžo Pradešu iste tehnične značilnosti kot tovarna v Virginiji, da pa osebje v indijskem obratu, ki je zadolženo za učinkovitost varnost-

nih ukrepov, ni bilo kos svoji nalogi. Zadržilo je tudi, da bi v ZDA v podobnem primeru prebivalstvo evakuirali s prizadetega območja v slabi uri, medtem ko je v Bhopalu evakuacija trajala štiri ure; toliko časa, če še ne več, so ljudje ponoči vdihavali strupene hlače, ki so nastali iz tekočega plina zaradi povečanega pritiska in toplote, ki je presegala vrhno mejo 21 stopinj Celzija ter povzročila popustitev varnostnih ventilov. Pripomnilo je, da so morda bile kakšne nepravilnosti tudi v enem od treh podzemnih rezervoarjev metilizocianida, ki da ne smejo biti napolnjeni do vrha.

Ameriški izvedenci so povedali, da je omenjeni strup hujši od vseh tistih, ki so jih razne države imele na razpolago med drugo svetovno vojno, a jih niso uporabile. To je seveda še bolj razburilo duhove in stopnjevalo kritike na račun ameriške kemijske industrije, ki ji očitajo, da se ravno sedaj poteguje za nov zakon, ki naj ublaži sedanje stroge varnostne predpise glede kemijske proizvodnje. Nasprotno, pravijo: predpisi naj bodo še strožji, predvsem pa je treba ameriške tovarne zakonito prisiliti, da se pri gradnji podružnic v tujini ravna po ameriških določilih.

Perez na obisku v Franciji

PARIZ — Zaradi svojih stikov na Bližnjem vzhodu Francija lahko igra važno in konstruktivno vlogo v iskanju miru v tem delu sveta — je izjavil pred obiskom v Parizu predsednik izraelske vlade Šimon Perez. Po Perezovem mnenju — ne manjka mirnih načrtov za Bližnji vzhod, pač pa ostaja najbolj pereče to, kako dobiti sobesednike, ki bi bili pripravljeni na pogajanja.

Vsekakor je prišel Perez v Pariz — kjer ga je sprejel francoski premier Laurent Fabius — kot prvi predsednik izraelske vlade po celih 23 letih, saj so se francosko - izraelski odnosi v teh letih močno ohladili. Pri sedanjem obisku je zato Perez računal z dvema elementoma hkrati: prvič s tem, da ima Francija kolikor toliko dobre stike z arabskim svetom, in drugič, da je poslej z njim na krmlu Izraela Mitterrandu sorodna socialistična stranka, zaradi česar so se nasploh razdalje med Evropo in Izraelom v zadnjem času le nekoliko zmanjšale. Dejstvo je, da bo torej srečanje med Mitterrandom in Perezom v Elizejski palači samo prizna njunih pogovorov iz oči v oči že septembra 1981 na sestanku biroja socialistične internacionale.

Letalska proga Ljubljana-München

LJUBLJANA — Ljubljanski letalski prevoznik Inex Adria Aviopromet bo 7. decembra odprl svojo drugo redno mednarodno linijo, ki bo trilateral na teden vodila iz Sarajeva in Ljubljane v Muenchen in nazaj.

Inex Adria si namreč v zadnjem času vse bolj prizadeva, da bi poleg močnega čarterskega prometa

močnejše razvila tudi domači in mednarodni regionalni letalski promet. S tem namenom je spomladi letos kupila dve letali dash - 7, ki lahko prepeljeta po 50 potnikov in ki sta doslej leteli le na domačih progah (za povezavo Ljubljane s Sarajevom, Skopjem in Mostarjem).

Povratna vozovnica na novi redni liniji bo veljala 20.000 dinarjev, sku-

pinska povratna vozovnica 12.771 dinarjev, za polet v eno smer (brez popusta) pa bo potrebno odšteti 15.000 dinarjev. V dogovoru z zahodnonemško Lufthansko bodo imeli jugoslovanski delavci na začasnem delu v tujini možnost, da kupijo vozovnico s posebnim (delavskim) popustom. V tem primeru bo cena poleta v eno smer veljala 7.071 dinarjev. (dd)

Spremembe v volilnem zakonu v Jugoslaviji?

BEOGRAD — Delegatske volitve v Jugoslaviji leta 1986 bodo temeljile na obstoječih ustavnih opredelitvah, verjetno pa bo treba izvesti nekatere spremembe v zakonski regulativi. Cilj sprememb mora biti nadaljnja demokratizacija kadrovske politike in poenostavitev volilnega postopka. Glede na to, da bodo prihodnje volitve v zelo zapletenih gospodarskih in družbenih razmerah, je nujno, da socialistična zveza in zveza sindikatov čim prej pripravita program, ki bo določal predvolilno in volilno dejavnost. Posebej pomembno je, da poiščejo čim več skupnih rešitev, oziroma da bi bilo čim manj tako imenovanih specifičnosti republik in pokrajin. To je na kratko vsebina večurne razprave na seji predsedstva zvezne konference SZDL. (dd)

Solidarnost afriških držav s SFRJ po priznanju saharske republike

ADIS ABEBA — Politika sile, ki jo Maroko ponuja zahodnosaharskemu ljudstvu kot nekakšno zgodovinsko pravico, je zgubila stvarni pomen na afriški celini. To je nedeljeno mnenje večine diplomatov afriških držav, ki so v Adis Abebi na sedežu Organizacije afriške enotnosti. Opozarjajo, da se Maroko s takšno politiko vse bolj ograjuje od svojih sosed — večine arabskih in afriških držav, ki so nedavno na 20. vrhu OAE v Adis Abebi za polnopravnega člana organizacije priznale Arabsko saharsko demokratično republiko.

Večina afriških diplomatov v Adis Abebi obsoja enostranski sklep Maroka o prekinitvi diplomatskih stikov z Jugoslavijo, ter poudarja, da je jugoslovansko priznanje Arabske saharske demokratične republike povsem pričakovano in logičen korak neke neuvrščene države. V tej zvezi navajajo številne resolucije in sklepe OZN, OAE in konference neuvrščenih držav, v katerih ljudstvu zahodne Sahare priznavajo pravico do samoodločbe in neodvisnosti. (dd)

Kakšna je bila bilanca depozita?

Nobena skrivnost ni več, da bo zvezni izvršni svet v Beogradu v prihodnjih dneh sprejel odločitev o ukinitvi depozita. Ali drugače — nič več ne bo podaljšal uredbe o obveznem pologu pri prehodu meje. V zadnjem času ni samo Milka Platinč nekajkrat javno povedala, da je depozit dal določene ekonomske efekte, a da ni več vzrokov zanj. To so ponovili tudi drugi ministri in javni delavci. Menda so delavci carinarnic že bili seznanjeni, da bo depozit z novim letom ukinitven, seveda pa naj bi bil sprejet tudi primeren paket novih carinskih ukrepov. Tako vsaj napovedujejo. Kakorkoli že — četudi v vseh delih Jugoslavije niso vsi prepričani, kako je skrajni čas za ukinitve depozita, je le prevladalo drugačno mnenje. Dobro pa bi se le bilo spomniti, da je zvezna vlada že lani obljubljala depozitu žiljenje samo do konca leta, a se je nato odločila samo za olajšave. Zdaj so izjave in obljube le določnejše. Optimizem je potemtakem bolj upravičen. Ne glede na to pa ne bi bilo modro, če bi ob predvideni ukinitvi depozita tej nameri in nato odločitvi samo ploskali. Kajti nekaj vprašanj ne sme ostati brez odgovorov.

Uredbo o depozitu so njeni pobudniki in simpatizerji utemeljevali z ekonomskimi razlogi — češ da se bo zmanjšal odliv deviz iz Jugoslavije in da bo dosežen realnejši odnos med dinarjem in dolarjem, oziroma da bo devizni priliv od turizma večji. Znano je namreč bilo, da so v tujini turisti poceni kupovali od Jugoslovancev dinarje, zato pa naj bi bila siromakejša jugoslovanska turistična blagajna ob koncu turistične sezone. V tujino so Jugoslovanci res manj potovali. Vendar pa do zdaj še nihče ni postregel z vsaj približno bilanco, kakšen je bil vpliv na turistični iztržek, kakor tudi ne s kompletno oceno ekonomskih učinkov depozita. Najbrž bi se morala zvezna vlada izkazati z izračunom, ki bo potrdil upravičenost depozita. Če pa teh učinkov ni ali pa so bili manjši, kot so si predlagatelji uredbe zamislili, je treba to prav tako povedati. Dokaj preprosta, četudi zelo realna je ocena, da prav zaradi nizke vrednosti dinarja noben lastnik deviz ni več zainteresiran za nakupe v Italiji in Avstriji oziroma na tujem. To je kajpak res. Toda problema depozita se ne da odpraviti samo s tem. Tako razmišljanje je težko sprejemljivo predvsem zato, ker uvedba depozita ni bila samo ekonomski ukrep, pa če je to kdo hotel ali ne, marveč je izzvenel zlasti ali predvsem kot politični ukrep. Tako je vsaj odmeval v Jugoslaviji in tujini.

Ekonomska bilanca je torej ob več kot dveletnem življenju depozita več kot potrebna. Tisti, ki je tako trdovratno ploskal depozitu, naj vendarle jasno pove, katere pozitivne učinke je prispeval k jugoslovanski ekonomiji ali dolgoročnemu programu ekonomske stabilizacije. Kajti ob morebitnih pozitivnih učinkih depozita bo zelo koristno razgrniti tudi vse druge negativne učinke, odmeve, posledice ali celo trende. Znano je namreč stališče slovenske socialistične zveze, zvezni vladi ga je poslala že lani pomladi, da ekonomski učinki depozita ne ustrezajo ciljem, za-

radi katerih so ga sprejeli. Depozit je namreč okrnil podobo Jugoslavije kot odprte države, politični učinki uredbe o pologu pa so bili tudi sicer zelo ostro kritizirani na mnogih ravneh. V prvi vrsti je polog negativno vplival na vse pozitivne tokove v obmejnih predelih. Povezovanja obmejnega prebivalstva in vse bolj okrepljena zavest o nujnosti raznovrstnega sodelovanja med sosednimi državami, zlasti z Italijo in Avstrijo, so bila prizadeta.

Prizadeta je bila enotnost slovenskega kulturnega prostora. Odpirale so se tudi povsem intimne človeške rane in bolečine. Jugoslavija je vselej poudarjala, da morajo biti meje odprte za ljudi, za ideje in blago. Še posebej pa takrat, kadar gre za najbolj odprte meje na svetu in kadar se lahko govori o razvijanju odnosov med sosedji, ki z izjemno demokratično modrostjo, kljub še neresenim medsebojnim problemom, prispevajo k vedrejšemu ozračju v mednarodni politiki. Politični, gospodarski, socialni in mednarodni smisel ter pomen sporazumov ali dogovorov med Jugoslavijo in Italijo, na primer, je vendar tako mnogoplasten, da se uredb in učinkov pologa ne da obravnavati samo skozi ekonomsko ali stabilizacijsko optiko. Prav tako je težko sprejeti argument, da je polog edini ukrep, ki bi lahko preprečil ali odpravil nedovoljene kanale trgovanja, tihotapstva in podobne špekulacije, ki se jim ne izognejo nobeni mejni prehodi — če ni ustreznega nadzora in ostrih ukrepov pri ugotovljenih carinskih prekrških. Vprašanje torej je, ali bodo nenadoma pozabljeni različni motivi, ki so vodili k depozitu in k zapiranju meje in če se v določenih trenutkih spet ne bo kdo zatekel k ukrepm podobne vrste brez prepričljivih in jasnih argumentov.

Ob uvažanju depozita je bilo tudi slišati za ocene, da je pristašem centralizma v Jugoslaviji dobrodošlo brezčutno zapiranje meje in takšno administriranje, ki je samo del dokaj uveljavljene prakse etatističnega urejanja določenih ekonomskih in drugih problemov. Tako politika je lahko samo kratkoročna. Uvažanje ekonomskih zakonitosti je samo po sebi spodneslo temelje pologu.

Toda v tem času se je v obmejnem prostoru marsikaj dogodilo. Pretrgane so bile mnoge vezi ob mejah. Zelo so bili oteženi stiki, ki so prispevali k vitalnosti življenja ljudi na obeh straneh meje. Vzbudilo se je nezaupanje do tolikokrat poudarjene politike odprte meje s strani Jugoslavije. Polog seveda ni bil železna zavesa, toda dejansko je, čeprav začasno, preprečeval neovirano prehajanje mej. Tako je bil njegov psihološki politični odzven mnogo bolj zlo glasen, kot si je kdo želel in kot je bil morda v resnici. Te vrste omejevanj v načelni in dolgoročni politiki v odnosih med sosedji nikoli niso modre. Najbolj, in tudi najbolj dolgoročno jih občuti manjšina. Prav zato zdaj, z aplavzom ob dokončni ukinitvi depozita, le ne gre povsem obiti kritične ugotovitve, kaj je sploh dal in kaj je pomenil ta nepopoln ukrep — zaradi prihodnosti, da ne bi prišlo kdaj do reprimande.

IVAN MIRT

Ščiti se pred vročino, mrazom, hrupom s kakovostnimi zasteklitvami



Samo s kakovostnimi zasteklitvami lahko prihranite. Izdelane so, da dolgo trajajo, izolirajo stanovanje pred mrazom, vročino ali hrupom.

BARTOLI že dvajset let izdeluje kakovostne zasteklitve. Lahko mu zaupate.



BARTOLI

ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE

34074 TRŽIČ

Ul. dei Boschetti 46 - Tel. 0481/711321

d.k. in p. IVA štev. 00066850314

Pred 40 leti izšla prva številka časopisa La Voce del popolo

Štiri desetletja že minevajo od takrat, ko so sredi narodnoosvobodilnega boja na okupirani Reki izdali prvo ciklostilirano številko časopisa La Voce del popolo. List je v tej dolgi poti do danes živo spremljal razburkano dogajanje v istrskem prostoru, kjer so po vojno obnovo spremljali pretresi ob urejanju državnih meja in spremembe, ki so sledile. Časopis, ki izhaja pri reški založbi Edit je tako nenehno sledil življenju in delu italijanske narodnostne skupnosti v Istri in na Reki, spremljal njen razvoj in skrb za urejanje narodnostnih pravic. Prehajena pot ni bila lahka, zato pa lahko ob jubileju z mirnostjo trdimo, da je La Voce del popolo resnično glas ljudstva ali še točneje ogledalo italijanske narodnostne skupnosti. Prebirajo pa ga tudi med večinskima narodoma v Sloveniji in na Hrvaškem, prav tako pa tudi v obmejnih krajih Italije. Danes bo na Reki tiskovna konferenca, osrednja slovesnost ob 40-letnici časopisa La Voce del popolo pa bo v soboto dopoldne v prostorih reške skupnosti Italijanov. Udeležili se je bodo tudi ugledni gostje iz obeh republik, v katerih živijo pripadniki italijanske narodnosti ter iz Italije.

MIRJAM MUZENIČ

Bila je pred letom dni Sindikalna manifestacija ob goriški meji v brošuri

Pred letom dni, 3. decembra 1983, se je na italijansko-jugoslovanski meji med Gorico in Novo Gorico, na stičišču Škabrijelove ulice — Erjavčeve ceste, zbralo okrog 10 tisoč ljudi. Prišli so na povabilo goriških in novogoriških sindikatov, da bi skupno izpričali voljo po obojestranskem sodelovanju, po miru in razorožitvi, po skupnih prizadevanjih za gospodarsko ovrednotenje goriškega in novogoriškega območja. Manifestacija je takrat dobila zelo velik pomen.

Ob obletnici sta Zveza sindikatov Slovenije — občinski svet v Novi Gorici ter pokrajinska sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL za Goriško izdali tiskano brošuro v spomin na takratno manifestacijo. Ta predstavljala dragocen dokument. V njej so namreč objavljeni v obeh jezikih, slovenskem in italijanskem, govora takratnega predsednika sindikata iz Nove Gorice Danila Bašina ter tajnika pokrajinske sindikalne zveze iz Gorice Giovannija Padovana, zaključni dokument, ki so ga zborovalci naslovili na obe vladi v Rimu in Beogradu, pozdravna telegrama predsednika italijanske republike Sandra Pertinija in predsednika predsedstva SFR Jugoslavije Mike Spiljaka.

Za tem so objavljeni še odtisi italijanskih ter slovenskih in tudi drugih časopisov, v katerih so bila objavljena poročila, intervjuji ter dru-

go o tej manifestaciji. Seveda so objavljene tudi fotografije, tako izvirne, kot tiste, ki smo jih že videli v časopisju. Gre torej za dragocen dokument o manifestaciji, ki je bila svojevrsna, vključila pa se je v zares zgledno sodelovanje med prebivalstvom ob italijansko-jugoslovanski meji na Goriškem.

MARKO WALTRITSCH

Goriški »trgovci« v koprski luki



KOPER — Pred kratkim je koprsko luko obiskala skupina 43 učencev slovenske šole državnega trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois iz Trsta, oddelka za zunanjo trgovino v Gorici. Bil je to prvi obisk slovenskih učencev iz zamejstva v koprski luki.

(Foto: Zoran Vlajić)

Z zasedanja mešane komisije Srečanje živinozdravnikov za skupno reševanje problemov

TRST — V hotelu Enale pod Nabrežino se je včeraj sestala mešana komisija za živinozdravniško službo vzdolž italijansko - jugoslovanskega obmejnega pasu, ki je predvidena po videmskem sporazumu. Zasedanja se je udeležil tudi deželni odbornik za zdravstvo Renzulli, ki je v pozdravnem nagovoru poudaril važnost periodičnih izmenjav novic in izkušenj tudi

na tem področju. Predstavnik deželne vlade je ob tej priložnosti izrazil željo, da bi se podobna zasedanja vključila v širši kontekst delovne skupnosti Alpe - Jadran, ki je pred nedavnim sklenila ustanoviti posebno komisijo za zdravstvo.

Na zasedanju so si strokovnjaki izmenjali informacije o najvažnejših nalezljivih in protizajedavskih boleznih, s katerimi so se v minulem letu ubadali na tem obmejnem pasu.

Italijansko delegacijo, v kateri so bili predstavniki petih krajevnih zdravstvenih enot iz Trsta, Gorice, Humina, Čedad in Vidma, je vodil predstavnik deželne veterinarske službe dr. Costanzo Tomatis. Predstavniki slovenskih občinskih skupnosti Jesenic, Tolmina, Nove Gorice, Sežane in Kopra so preko svojih strokovnjakov orisali potek zdravstvenega stanja živali na tem teritoriju, medtem ko je vodja delegacije dr. Dušan Pirih z republiškega komiteja SR Slovenije za veterinarsko službo podal splošni pregled o tem vprašanju. Ob zaključku zasedanja je bilo ugotovljeno, da je splošno stanje na tem področju zadovoljivo, čeprav obstajajo še nekateri odprti problemi, ki so povezani s steklini in varrozo, to je boleznijo čebel, ki se je v zadnjem času postopoma razširila. Živinozdravniki so si v popoldanskih urah ogledali nekatere strukture v kraju Pocenja.

Ladinci: križi in težave za ohranitev identitete

GORICA — Med najbolj razkosane narodnostne skupnosti v srednji Evropi sodijo prav gotovo Ladinci. Delijo se v tri veje, ki so med seboj ločene z območji, na katerih so naseljeni pripadniki italijanskega in nemškega naroda. Poleg Furlanov in švicarskih Retoromanov vključujemo v to skupino še dolomitske Ladince, ki živijo v petih dolinah okoli Solla Stocka (skupini Sella in Tofane). To so doline Gadertal (Val Badia), Groedental (Val Gardena), Fassatal (Val di Fassa), Duchenstein in Cortina d'Ampezzo, ki so še posebej znane kot letovišarska središča.

Dolomitski Ladinci so kljub temu da živijo na zaokroženem ozemlju administrativno razdeljeni v tri pokrajine in dve deželi. Podobno kot Slovenci v Italiji je njihov položaj v vsaki pokrajini drugačen. Od približno 50 tisoč pripanikov te narodnostne skupnosti jih približno polovica živi v avtonomni pokrajini Bocen, druga polovica pa v pokrajini Trident in Belluno.

Na Južnem Tirolskem — v pokrajini Bocen, kjer imajo Ladinci relativno največ pravic, se soočajo s kar trojezičnim sistemom. Poleg materinščine se namreč srečujejo z dvema, razen redkih

ovir enakopravnima jezikoma, italijanščino in nemščino. Oba ta jezika, ki imata glede na Ladince status večinskega jezika, močno ogrožata ladinščino in to ne samo zaradi sprejema številnih tujk, ampak tudi zaradi postopnega uvažanja enega od teh dveh upravnih jezikov, navadno nemščine, tudi kot pogovorni jezik, kar seveda vodi k opuščenju ladinščine.

Glede izobraževalnega sistema v ladinskih naseljih na Južnem Tirolskem imata prav tako dominanten položaj nemščina in italijanščina. Oba jezika sta v šoli enakopravna, ladinščina pa je občevalni jezik le v vrtcu, v osnovni in srednji šoli pa se poučuje le kot predmet dve uri na teden. Izjemo predstavljata le prvi dve leti osnovne šole, ko se navadno zaradi potreb rabi tudi ladinščino kot učni jezik poleg enega od uradnih jezikov. V javni upravi je mogoče uporabljati ladinščino samo ustno in še to le na območjih, kjer je priznana prisotnost ladinske manjšine.

V pokrajini Trident in Belluno uživajo Ladinci še manj pravic. V avtonomni pokrajini Trident je na primer raba materinščine zagotovljena samo v vrtcih, v osnovnih šolah pa je raba in uče-

nje manjšinskega jezika odvisna predvsem od osebnih zavzetosti pedagoškega kadra. Zanimivo je, da si na tem območju ladinščina postopoma utira pot v bogoslužje, kjer je bila še do nedavnega popolnoma zapostavljena, kot je na primer še vedno v javnih uradih.

Najnižjo stopnjo zaščite uživajo Ladinci v pokrajini Belluno, deželi Veneto, kjer so šele pred kratkim dobili prve podpore za razvoj krajevnih kultur, vendar imajo še popolnoma neurejen status.

Kot nam je povedal inženir Luigi Meinardi, ki je zastopal to manjšino na srečanju v Rovinu, takšne različne razmere, v katerih živijo posamezni deli ladinske narodnostne skupnosti, preprečujejo sodelovanje znotraj manjšine. Zato se dolomitski Ladinci zavzemajo za takšno globalno zaščito, ki bi odpravila te delitve na tri kategorije in bi manjšinskemu jeziku priskrbelo prostor v javnosti. Še posebej pa se zavzemajo, da bi ta zakon zagotavljal vsem pripadnikom vzgojo v materinščini ter popolno, tudi pisno rabo ladinskega jezika na območju, kjer živi manjšina.

KAREL DEVETAK

Rinaldi sprejel delegacijo SR Srbije

TRST — Deželni odbornik za finance in zunanje odnose Dario Rinaldi je včeraj sprejel delegacijo ministrstva za kulturo in informacije SR Srbije. Delegacijo je vodila Milena Milanović (v zastopstvu ministra Manića), sestavljali pa so jo še Mihajlo Tosić, direktor Radia Beograd in prof. Golub Dobrasinovich, univerzitetni docent in konzulent na ministrstvu za kulturne dobrine. Na srečanju so proučili vprašanja, ki so povezana z možnostjo povečanje kulturnih izmenjav med Furlanijo - Julijsko krajino in SR Srbijo v okviru obstoječega plodnega sodelovanja med obema državama in med F-JK in jugoslovanskimi republikami. Do vzpodbudnega začetka kooperacije na tem področju je že prišlo — kot je med drugim ugotovil odbornik Rinaldi — v bližnji preteklosti, tudi zaradi obiska odbornika Barnabe v Beogradu.

Danes odprtje pordenonskega sejma

PORDENON — Na razstavišču v Pordenonu bodo danes uradno odprli zadnja dva letošnja sejma: Paidò s, ki je posvečen otroku ter sejmu o o-kirništvu; obe razstavi bosta odprti do ponedeljka, 10. t.m.

Na prireditvi, ki jo bo odprl deželni odbornik za obrtništvo Turello, bodo s svojimi izdelki prisotni številni obrtniki, v njenem okviru pa bo vselejemska ustanova priredila tudi več pobud v korist otrok. Kot smo že poročali, bo na sejmu o obrtništvu s svojimi keramičnimi izdelki sodelovala tudi članica SDGZ Gabriella Ozbič - Pison.

Pellicceria CUIR CHIC

POPUSTI
10-50%

ŽENSKI KOMPLETI USNJE - LAN

MOŠKI JOPIČI
KOŽUHI
KRZNA

TRŽIČ — Ul. Rosselli 73

Obv. občini od 2. do 31. decembra

TRGOVINA JESTVIN DESPAR

Michele Sifanno

Prosek 124

tel. 251026

dragocena darila

v trajen spomin

draguljarna

ure
zlato
popravila

Narodna ulica 28 - OPČINE - telefon: 211465

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

312.

Karlo je legel, mati in domači pa so prevzeli strah, da bi bili varni pred presenečenjem. V kleti hiše je bilo skrivališče, kamor bi se v primeru nevarnosti umaknili. Tudi konja in sedlo so skrili. Čeprav je vsa vas sodelovala s partizani, ki so bili tu česti gostje, so se vseeno bali, da utegne biti med vaščani še kak izdajalec.

Kogar je pičila kača, se boji zvite vrvi, se je mati spomnila starega pregovora. Nikomur več ni zaupala, dokler se ni o njem dobila prepričala.

Karlo je vzel aspirin, se nalil s prsnim čajem in se napol pogreznil v spanec. Bledlo se mu je. Mati mu je polagala mrzle obkladke na glavo in se s skrbjo ozirala na njegov izmučeni obraz. Kdaj pa kdaj je

kriknil in znova zapadel v blodnje. Vse, kar je bil v teh nekaj mesecih izrinil v podzavest, se je dvigalo in vrtinčilo v čudnih slikah. Vračali so se spomini...

Ni šel rad na Dolenjsko. Čutili so, da prihaja čas razpada Italije in obračun z osvojenimi zatiralci. Na oni strani meje so se tolkli bolj z belogardisti kot z Italijani. S čudnimi občutki je gledal pobito patroljo, ki so jo s prevaro ugonobili belogardisti — Slovenci. Doživel je pesnikove besede: »Slovenec že mori Slovenca brata, kako strašna slepota je človeka!«

Karlo se ni mogel zlepa privaditi misli, da so v postojankah, ki jih oskrbujejo okupatorji, Slovenci. In tudi tega ne, kaj mislijo ljudje, ki so se odločili za četnike. Ti so se bili zabarikadirali v Grčaricah, vodstvo slovenske kontrarevolucije pa na Turjaku, ki ga je izbralo za »slovenski Alcazar«.

V mesecu dni je redkokdaj sezul škornje in prespal noč. Nenehni pohodi in boji so jih utrudili. Spopadali so se zasedami, s kolonami, napadali so utrjene postojanke, tolkli so se z vojskami vseh barv. Bračič je vodil 14. divizijo od zmage do zmage. Divizija, ki je v zgodnji jeseni razoroževala Italijane, se je opremila od nog do glave in oborožila do zob. Zdal

je imela tudi oklepnike in topove.

Ljudje so v njegovo življenje vstopali kot v sanjah in izstopali mrtvi. Življenje in smrt sta si od večera do jutra podajala roko. Kanonada, regljanje strojnic na vseh štirih straneh neba, vsak dan nove vesti... Mnogi so se veselili, da bo vsak čas vojne konec. On se ni vdal tej iluziji, ki je marsikoga spravila na drugi svet.

Bil je z brigado pred zidovi turjaškega gradu, ki so ga zavzeli prešernovci. Bil je pred Grčaricami, pred Bezuljakom, v Begunjah pa v Cerknici, kjer so jih posredovali nemški tanki. Spominjal se je, kako so se podirali zidovi utrdb. Zvonilo je v vseh cerkvah, kot bi umiral svet... Močil jih je dež, šibal veter, z ruševin so prihajali premaganci, beli kot mlinarji, z dvignjenimi rokami. Povsod sledovi krvi in izstrelkov... Jokanje in kriki...

Z ujetimi belogardisti so ravnali milostno; nekatere so spustili domov, nekaj so jih vključili v svoje vrste. Voditelje in tiste, ki so do komolca pomočili roke v kri, pa so predali sodišču. Neredki so bili zagrizenci, ki so si sodili sami in si pogladi krogljo v glavo.

Poziv katarinških staršev za udeležbo na jutrišnji seji občinskega sveta

Katarinški starši so siti čakanja, neizpolnjenih obljub in zavlačevanj. Ker vse dosedanje akcije, ki so jih izvedli v skoraj treh mesecih boja, da bi nudili svojim otrokom primerne učne prostore, niso obrodile sadov zaradi skorajda že nesramnega zadržanja pristojnih oblasti, so se na torkovi skupščini odločili, da bodo posegli kar na jutrišnji občinski seji in tako iznesli svoj odločen protest v sam tržaški občinski svet.

Katarinški starši se bodo torej udeležili jutrišnje občinske seje, pri čemer pa ne želijo, da bi bil njihov protest osamljen. Že od vsega začetka katarinške zadeve ponavljajo, da vprašanje prostorske stiske na Katinari ni prizadelo zgolj katinadski šoli, temveč vso našo zamejsko skupnost, saj so se podobni primeri v preteklih letih že pojavili na drugih šolah in povsem verjetno je, da se bodo take težave na naših šolah še ponavljale. Prav zaradi tega želijo večjo aktivno podporo tudi drugega slovenskega prebivalstva, ne zgolj Katinarcev in Lonjercev.

Zato ponovno pozivajo predstavnike šolskih svetov vseh slovenskih šol na Tržaškem, predstavnike Združenj staršev posameznih šol, učno osebje, ravnatelje, dijake višjih srednjih šol, predstavnike družbenih organizacij in političnih sil, da podpro njihovo pobudo in se jutri (ob 18.30 v občinski

palači) udeležijo seje tržaškega občinskega sveta.

Na torkovi skupščini na Katinari je padel tudi predlog o enourni stavki na vseh slovenskih šolah na Tržaškem v znak solidarnosti s katarinškimi učitelji, profesorji in starši. Sindikat slovenske šole je sinoči odločil, da ne bo oklical stavke.

Občinski odbornik za šolstvo Vattovani je medtem tudi včeraj nadaljeval z obljubami. Dejal je, da on ni kriv, če dela v bivši policijski kasarni ni-

so še končali. Obrazložil je, da je dal svoje izjave o zaključku del v ponedeljek oziroma v torek na podlagi sporočil arhitekta, ki vodi preurejevalna dela. Včeraj pa je ponovno obljubil, da bodo dela končana najkasneje v teku tega tedna: v petek zvečer naj bi seznanil italijanskega didaktičnega ravnatelja o zaključku del, v soboto pa bi morali — po njegovih izračunih — preseliti italijanski razred v bivšo policijsko kasarno. Tej novi obljubi bo gotovo verjel malo kdo od katarinških staršev...



Včeraj dopoldne je bilo na katarinški šoli miklavževanje. Otrokom je to prineslo veliko veselja. Med starši pa je bilo slišati kakšno pikro: »Kaj ko bi Miklavž prinesel tudi ureditev prostorskih problemov na šoli, ko jih odgovorni nočejo.«

Nagrade Naravoslovnega društva Slovenije

Priznanja za dva dijaka in profesorico zavoda »Zois«

Speč spodbudno priznanje za slovenske višje srednje šole. Tokrat za trgovinski tehnični zavod »Ziga Zois«. Dijaka Dario Bradassi in Vesna Klemš ter profesorica prirodoznanstva Marina Pertot bodo v kratkem nagrajeni za zasluge na naravoslovnem področju. Priznanja podeljuje Prirodoslovno društvo Slovenije, ki praznuje letos, pomemben jubilej, 50. obletnico aktivnega delovanja. To častljivo obletnico bo društvo praznovalo jutri, 7. decembra, v Ljubljani, ob tej priložnosti pa bo nagradilo najzaslužnejše raziskovalce, šolnike, mentorje in dijake na področju naravoslovnih ved. Tako bosta dijaka 5. b razreda trgovskega zavoda v Trstu prejela nagradi iz sklada Kajka Kavčiča za geološko raziskavo, ki sta jo opravila na trasi bodoče hitre ceste na našem Krasu. Prof. Marinka Pertot pa bo prejela zlato značko Prirodoslovnega društva Slovenije za njeno uspešno mentor-sko delo.

Bradassi in Klemšetova sta geološko študijo poslala v okviru nagradnega natečaja za mlade bralce in sodelavce znanstvene revije Proteus. Raziskovalnega dela sta se lotila že v poletnih mesecih. Izkoristila sta proste nedelje in sobotne popoldneve, ko so bila gradbena dela na trasi avtoceste ustavljena, ter zbiral primerke kamenin, ki sta jih nato preučevala. Iz sledov okamenelih listov, školjk in drugih usedlin v kamnu sta nato u-

gotavljala, kako se je geološko oblikoval naš Kras skozi razne geološke dobe. Pregledala sta dejansko vso traso od Nabrežine do Opčin. Na podlagi izsledkov sta nato izdelala tudi geološko mapo, ki sta jo priložila svoji študiji.

Vest o njunem uspehu beležimo z velikim zadovoljstvom, ker nam izpričuje, da poteka na naših višjih srednjih šolah poleg normalnega in običajnega obveznega študija tudi neka dodatna angažiranost dijakov in profesorjev. Priznanja se seveda v prvi vrsti veseli, poleg nagradencev samih, ves zavodski kolektiv, veselimo pa se ga tudi vsi ostali, ki z zanimanjem spremljamo dogajanje v naši šolski stvarnosti. Nagradencem izražamo čestitke z željo, da bi nadaljevali po tej uspešni poti. Prav tako si želimo, da bi njihovemu zgledu sledili še mnogi.

● Pokrajinski odbornik za ekologijo Martini se je včeraj srečal s poveljnikom tržaškega vojaškega prezidija gen. Lallijem. Na srečanju je tekla beseda o načrtovanem zaprtju pro-seške vojaškega letališča.

● Deželna vlada je dodelila tržaški občinski upravi 350 milijonov lir za gradnjo pokritega bazena pri Sv. Ivanu.

● Tržaški župan Richetti je včeraj sprejel ciprskega veleposlanika v Italiji Kyprianouja, ki ga je spremljal grški konzul v našem mestu Pisani.

Dva razreda šole France Bevk sta od ponedeljka v Trebčah

Dva razreda slovenske osnovne šole France Bevk z Opčin imata od ponedeljka pouk v Trebčah. Oba četrta razreda so začasno preselili zaradi preurejanja električne napeljave v šolskem poslopju pri tramvaju. Učenci se peljejo z Opčin v Trebče z linijskim avtobusom, in sicer brezplačno, saj jim je občina zagotovila vozovnice. Ravnateljstvo šole je sicer zaprosilo občino, da bi omogočila prevoz učencev s šolskim avtobusom, občina pa proučnje ni sprejela.

Kot smo že poročali, so začeli konec novembra prenavljati dotrajano električno napeljavo v šolskem poslopju. Delavci so se najprej lotili del v pritličju in v prvem nadstropju, zaradi česar so morali italijansko osnovno šolo preseliti zasilno v šolo na Mandriji. Drugo nadstropje bodo prenovili med božičnimi in novoletnimi prazniki. Upati je, da bodo dela dokončana pred povratkom naših učencev v šolo, sicer bi se openska osnovna šola znašla pred še hujšimi težavami.

Razstava o kraški arhitekturi

»Hiša iz kamna« je naslov razstavi o kraški kmečki arhitekturi, ki jo bodo odprli v soboto, 15. decembra, v prostorih bivše tržaške pomorske postaje. Pobudo za razstavo je dalo odbornišтво za kulturne dejavnosti tržaške pokrajine, prireditve pa temelji na dveh originalnih raziskavah Lorenza Galluzzija in Sgubbija.

Razstavljene bodo originalne risbe arhitekta Schumannja, poleg teh pa še nad 100 fotografij Neve Garparo (eno od teh vidimo na sliki ob strani). Razstava bo razdeljena v dva dela. V prvem bo prikaz tipologije gradenj na Krasu, v drugem pa okraskov kmečkih hiš.



Zaključek tridnevnega seminarja na liceju Prešeren

Posledice kajenja v človeškem telesu

Včeraj se je zaključil tridnevni seminar, posvečen problemu kajenja. Na temo »Posledice kajenja v človeškem telesu« je predaval dr. Renato Štokelj, specialist za pljučne bolezni.

Predavatelj je poudaril, da kajenje predvsem kvarno vpliva na vse dihalne organe. Kadilci pipe so nekoliko v manjši nevarnosti pred pljučnimi boleznimi, večja pa je pri njih nevarnost raka na jeziku ali na ustnicah. Pri strastnih kadilcih cigaret nastopi najprej kronični bronhitis, ki je nekako predhodna faza, ki lahko privede do hujših obolenj in celo raka. Kronični bronhitis prizadene vsakega drugega ali tretjega kadilca, ki kadi od dvajset do trideset cigaret dnevno. V preteklosti so za pljučnim rakom bolevali predvsem moški, sedaj pa, ko se je dvignil odstotek ženskih kadilk, se je tudi število žensk, ki umirajo za to boleznijo, znatno dvignilo. Kot podatek naj povem, da samo v Trstu umre za rakom na pljučih okrog 400 ljudi na leto. Od teh je velika večina kadilcev.

Dr. Štokelj je poudaril, da je pri določenih boleznih in raznih rakastih obolenjih lahko določiti zgodnjo diagnozo. Pri raku na pljučih pa je problem težji — ni namreč takih pristopov, ki bi to bolezen zasledili že

v zgodnji fazi, ko bi bilo zdravljenje še možno. Zdravniška kontrola pri odkrivanju pljučnega raka še zdaleč ni stoođstotna. Ko se namreč pri preslikanju pljuč pokaže znaki te bolezni, je navadno za operacijo že prepozno. Zdravljenje raka na pljučih v bistvu ne daje večjih rezultatov. Najboljši način je kirurgija, vendar je število tistih, ki po operaciji preživijo, zelo nizko. Od stotih bolnikov je možno operirati le 15 oseb, od teh pa po petih letih po operaciji, preživijo le trije. Drugi način zdravljenja pljučnega raka je radioterapija — obsevanje, vendar s tem zdravniki lahko podaljšajo človeku življenje le za krajše obdobje.

Tarča rakastih obolenj pri kadilcih pa niso samo dihal. Pogost je na primer tudi rak na glasilkah. Operacije so tu sicer uspešne, vendar človeka prikrajšajo za možnost komuniciranja, saj bolniku s kirurškim posegom odstranijo glasilke.

Pogoste so pri kadilcih tudi bolezni na ožljju. Nikotin deluje na naše žile tako, da postanejo bolj toge. Znotraj postanejo žile hrapave in tako zavirajo pretok krvi. Ko se taka žila zapre, umrejo vse tiste celice, ki jih je žila prehranjevala in tako nastopi infarkt. Večja nevarnost infarkta se pojavlja pri kadilcih, ki

imajo obenem tudi visok krvni pritisk, sladkorno bolezen ipd. Na splošno je infarkt pri kadilcih petkrat bolj pogost kot pri nekadilcih.

Kajenje je nevarno tudi za ženske, ki se poslužujejo kontracepcijskih sredstev. Stranski efekti teh sredstev se namreč pri ženskah, ki kadijo, zelo stopnjujejo. Kajenje škodi tudi nosečnosti, saj so pri otrocih kadilk veliko pogostejše razne malformacije in predčasni porodi. Nikotin negativno vpliva na psihofizični razvoj otroka. Tudi pri moških kadilcih so otroci pogosto malformirani. Pri strastnih kadilcih pa je tudi plodnost nižja.

Predavanju je sledilo delo po skupinah, ki so jih vodili prof. Egidij Košuta, prof. Marija Arko - Cola in prof. Marinka Pertot. Nato je sledila debata ter zaključna poročila delovnih skupin. (H.J.)

● Tržaški občinski svet se bo sestal jutri, 7. decembra. Dnevni red zasedanja bodo določili na današnji seji načelnikov skupin.

● Tržaška občina sporoča, da bodo lahko brivnice in frizerski obrati v tem mesecu odprti tudi ob ponedeljkih in ob sredo, to je tudi v dneh, ko imajo ponavadi tedenski počitek.

Pogovor z Natašo Milič iz Barkovelj

Izdelovanje usnjenih predmetov je le hobi a upam, da bo to postal tudi moj poklic

V našem časopisu se vse bolj pogosto pojavljajo članki in reportaže o mladih, ki se za hobi začnejo ukvarjati z raznimi poklici, z izdelovanjem raznih predmetov, potem pa se zgodi tako, da se ta hobi sprevrže v pravi poklic, v katerem se potem naš taktirni intervjuvavec izkaže tudi kot uspešen obrtnik, ali celo umetnik-obrtnik.

Tako smo v Barkovljah, sedaj pa tudi na decembrskem sejmu Tabora mladih na Opčinah, spoznali mlado Natašo Milič, doma v Barkovljah, ki se je, seveda najprej svojim vaščanom, predstavila z usnjenimi izdelki, ki jih je sama napravila. Miza v Barkovljah, na kateri je razstavila te svoje predmete, je vzbudila že kar na začetku veliko zanimanje. Ljudje, predvsem mladi, so si te predmete ne samo podrobno ogledali, temveč so marsikatero že tam, na licu mesta pokupili. To se pravi, da je razstava uspešla in da se bo Nataša verjetno odločila še za ta poklic. To je bilo tudi vprašanje, ki smo ji ga postavili v razgovoru, ki smo ga pripravili prav ob tej njeni razstavi.

»Res sem začela z izdelovanjem usnjenih predmetov šele pred nekaj meseci. Res pa je tudi, da so mi bili usnjeni izdelki vedno všeč, da si rada ogledujem izložbe s temi predmeti in da sem se pred časom odločila, da si sama napravim usnjeno torbico. Moram reči, da me je pri tem zelo podpirala tudi moja mama, ki je dobra šivilja in ki mi je pomagala tudi z nasveti. Torbica mi je uspela.

Zanimalo nas je kje kupuje usnje, ki ji je pri tem potrebno. Povedala nam je, da ga dobiva iz raznih tovarn v Furlaniji in da ga potem oblikuje tako, kot je po njenem mnenju najbolj všeč mladim. To se pravi, da okraši svoje pasove, pa tudi torbice, z raznimi bleščečimi okraski, kar sedaj še posebno ugaja mladim.

»Kaj pa oblek in kril se niste še lotili delati?« »Zaenkrat ne, ker bi le želela pridobiti nekaj več znanja. Verjetno pa se bom lotila tudi izdelovanja oblaci, če mi bo seveda pri tem pomagala tudi mama.«

Nataša nam je povedala, da je obiskovala slovensko šolo, in sicer je opravila dva razreda liceja, sedaj pa se je vpisala v tečaj za tajnice, ki poteka v okviru Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje.

»Boste tečaj nadaljevali, ali pa se lotili samo izdelovanja usnjenih izdelkov?«

»Ne, tečaj nameravam na vsak način končati. Šola je vedno nekaj koristnega in kar človek zna, mu vedno v življenju prav pride. Če bom kdaj imela svojo trgovino, moram obvladati knjigovodstvo in računovodstvo; torej je prav, da opraviim tudi ta tečaj.«

»Kaj pa pravijo vaše prijateljice in znanke? So jim vaše torbice in pasovi všeč? So že vaše odjemalke?«

»Moram reči, da so jim všeč, da že nosijo moje pasove in torbice in da me tudi spodbujajo,

da bi s tem delom nadaljevala.«

»Se po kom zgledujete, ali hočete biti čisto samosvoji, izvirni?«

»Želela bi seveda biti izvirna. Ne bi se hotela zgledovati po nikomur. Želim ustreči in ugajati mladim, ker mi to najbolj odgovarja. Upam, da bom uspela in da bom tako nadaljevala ta hobi tudi kot svoj življenjski poklic.« N. L.



Nataša Milič med svojimi izdelki

Razstava Društva zamejskih likovnikov

V Babni hiši v Ricmanjih bodo v soboto zvečer ob 20. uri odprli zelo zanimivo razstavo, ki bo nekaj pregled enoletnega dela članov Društva zamejskih likovnikov. Razstava bo obsegala slike, grafike, kipe, tapisrije, filmski operaterji bodo prikazali nekaj svojih filmov, medtem ko bodo arhitekti, ki so tudi člani društva, razstavo uredili in tudi opremili.

Otvoritev razstave bo le del večera, saj bo Društvo zamejskih likovnikov, skupno z domačim društvom »Slavec« pripravilo tudi bogat kulturni program, ki se bo razlikoval od dosedanjih in bo tako upajo organizatorji zadovoljil tudi mlade, ki bodo prišli na račun ob nastopu glasbenega ansambla TOZD Lopovi iz Milj, ki bo izvajal rock glasbo. Na večeru bo nastopila tudi skupina mladih deklet iz ljubljanske šole za oblikovanje z modernim baletom (tu je treba omeniti sodelovanje društva z omenjeno šolo v Ljubljani). Ob koncu pa se bodo ista dekleta predstavila tudi kot manekenke v oblačilih, ki so jih izdelali na omenjeni šoli.

Razstavo, ki bo odprta do 22. decembra v večernih urah, priporočamo vsem, predvsem pa vabimo vaščane in tudi vse ostale, da se polnoštevno udeležijo njene otvoritve.

Predstavniki stanovskih organizacij kmetov na zgoniški občini

Varianta zgoniškega regulacijskega načrta upošteva potrebe kmetijskih dejavnosti

12. decembra bo zapadel rok za vložitve pripomb in ugotovitev na predlog variante št. 5 k splošnemu regulacijskemu načrtu občine Zgonik, s katero bo občina svoj načrt prilagodila delnemu urbanističnemu načrtu PU/R. Prav zato občinska uprava v teh dneh prireja sestanke z zainteresiranimi organizacijami, potem ko se je že posvetovala s prebivalstvom in izvedla tudi anketo o stališčih prebivalcev do predloga omenjene variante.

Predvčerajšnjim je bil na zgoniškem županstvu sestanek predstavnikov občinske uprave z zastopniki stanovskih organizacij kmetov, ki so za vprašanja upravljanja teritorija življenjsko zainteresirani. Poleg delegacije Kmečke zveze, ki jo je vodil predsednik Alfonz Guštin, so se sestanaka udeležili tudi zastopniki zadruge Kriški breg in Franco Nait za italijansko stanovsko organizacijo Coltivatori Diretti. Občino Zgonik pa so zastopali župan Josip Guštin, odbornika Štekelj in Budin, načrtovalec arh. Giorgetti in odgovorni iz občinskega tehničnega urada.

Zgoniški župan je uvodoma orisal dveletno pripravljeno delo, ki je pri-

peljalo do predloga variante št. 5, s katero je občina v prvi vrsti želela ustreči potrebam prebivalstva. Podrobneje je o njegovih določilih in ciljih, ki so avtorje variante vodili pri načrtovanju, govoril arh. Giorgetti, ki je posebej poudaril veliko pozornost načrtovalcev do kmetijskih področij in do njihovega prihodnjega razvoja na občinskem teritoriju.

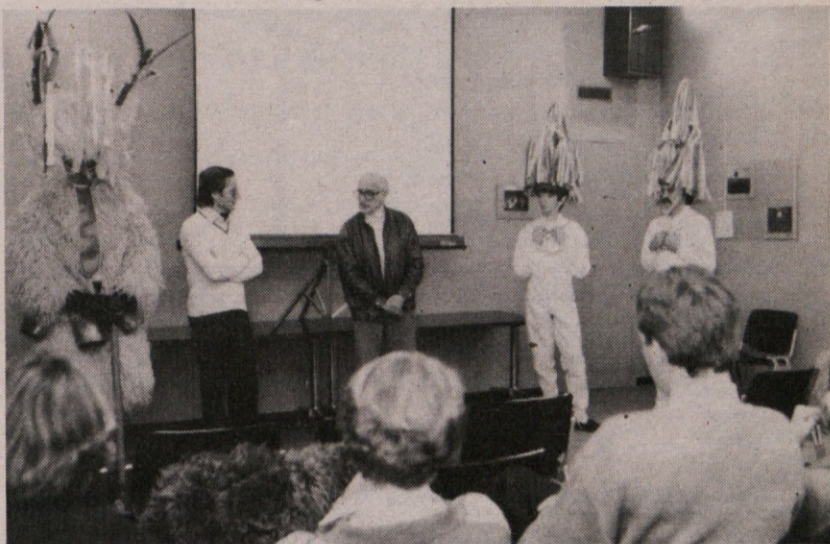
Predstavniki zadruge Kriški breg so v razpravi posebej opozorili, da je Križ razdeljen med tri občine, kar vasi povzroča hude preglavice in zlasti veliko razdrobljenost. Želeli bi zato, da bi zgoniška občina upoštevala življenjske, predvsem stanovanjske probleme prebivalcev Križa, za kar so zgoniški upravitelji pokazali vso pripravljenost.

Predsednik Kmečke zveze Guštin je govoril na osnovi sklepov zadnjega sestanka glavnega sveta organizacije in ugotovil, da varianta v glavnem upošteva težnje prebivalstva in organizacij po tem, da bi čimbolj zaščitili narodnostne značilnosti kraškega teritorija in mu hkrati omogočili nemoten razvoj. Pri tem bo treba upoštevati tako razvojne možnosti za kmetijske dejavnosti kot stanovske

potrebe kmetov z zagotovitvijo stanovanjskih možnosti za mlade. Srečko Orel je v razpravi opozoril na problem razločevanja med kmeti in polkmeti in na nujnost upoštevanja integriranega gospodarstva, ki edino lahko ohrani ljudi na teritoriju. Sicer pa so predstavniki KZ z zadovoljstvom ugotovili, da zgoniška občinska uprava ni izbrala vključevanja svojega območja v kraški park, saj so slovenski kmetje trdno na stališču, da bo teritorij ostal resnično naš le, če bomo ostali povezani z njim, če bomo na njem živeli in ga izkoriščali v proizvodne namene. Regulacijski načrt bi zato moral dovoljevati vse izboljšave, ki jih zahteva sodobna kmetijska proizvodnja, vključno z možnostjo razvoja kmečkega turizma.

V zvezi s priporočilom in vabilom zgoniške občine, naj vsi zainteresirani posamezniki in organizacije čimprej dostavijo svoje pripombe ali ugovore, je Kmečka zveza organizirala posebno službo za njihovo pripravo. Od 8. do 14. ure je na njenem sedežu v Ul. Cicerone na voljo strokovnjak, na katerega se lahko obrnejo člani Kmečke zveze in kmetje nasploh.

Torek z Bojanom Adamičem



Slovenski klub, Društvo zamejskih likovnikov, Foto Trst '80 in TFS Stu ledi so v torek v Gregorčičevo dvorano povabili uglednega slovenskega glasbenika, mojstra Bojana Adamiča, ki pa je tokrat svojo taktirko pustil doma. Predstavil se je namreč z umetniško fotografijo, ki mu je že dolgo strastni konjiček, in s svojimi diapozitivi pričaral bogastvo in izvirnost slovenske in nekaterih jugoslovanskih ljudskih mask.

Velika škoda, da so se vabilu prirediteljev odzvali tako redki ljubitelji fotografije in likovniki nasploh, saj so zamudili eno lepih priložnosti za ogled izvirne in tehnično dovršene fotografije. Maske, ki so po Adamičevem mnenju v Jugoslaviji med najbolj bogatimi in izvirnimi v Evropi, so mu bile hvaležne predmet fotografske obdelave, ni pa se spuščal v njihove etnografske značilnosti. Adamič je posebej poudaril, da so posnetki nastali na prostem, brez laboratorijskih ali kemičnih obdelav.

Večer je spremljala izbrana glasba, pozivil pa ga je nastop treh mask (kurenta in laufarjev), ki so jih animirali plesalci TFS Stu ledi.

Na sliki: mojster Adamič (na sred) na torkovem večeru.

Decembrski sejem na Opčinah v nadvse sugestivnem vzdušju

Pridite! Kam? Na decembrski sejem v dvorano Prosvetnega doma na Opčinah, danes od 16.30 dalje. Kupili boste lahko izvirna darila za Miklavža, božič in novo leto ter se z nami zabavali ob prijetnih in šaljivih točkah, ki smo jih za vas pripravili. Poskrbeli smo za vse okuse in za vse občinskevalce. Igra luči in glasbe, pisane stojnice, lesene klopce za kramljanje in prisotnost Miklavža. Vse se utaplja v prijetno in sugestivno atmosfero: knjige, usnjene torbice, pasovi, umetniške voščilnice, oljnathe slike, srebrni prstani, papiloni, izdelani po originalnem kalupu iz leta 1920, volnene copate, barvano steklo, lesene igrače, ročna dela Sklada Milje Čuka in seveda slaščice doma pečene. Pred vami živi prava tržnica. Mladi za stojnico izdelujejo še druge nove in originalne izdelke in pripravljene so, seveda po naročilu, izdelati prstane, torbice in drugo po vaši želji.

Tudi program je raznovrsten. V torek smo med nami imeli čarodeja »Puhentrukova«, v sredo smo pripravili uganke za otroke in starejše. Mira, Franko in Marino so pripravili vprašanja v dvorani, Igor pa je v studiu Radia Opčine s svojo skupino otrok tekmoval s publiko našega sejma. Vse smo neposredno oddajali. Zmagovalce pa smo nagradili z majico Radia Opčine.

Danes ob 16.30 bo lutkovna predstava »Zvezdica zaspanka« skupine tabornikov Rodu Mopanga vala. Ob 20.30 pa se bo odvijala dražba, ki jo bosta vodila Belmondo in Ščen. Dražba.

O letošnjih miklavževanjih bomo poročali v jutrišnji številki.

žba bo razživila dogajanje na našem sejmu in bo po naših izkušnjah požela veliko uspeha, saj bo to priložnost za vse tiste, ki v Miklavža ne verujejo več, da se za ta praznik na drugačen način zabavamo. Decembrski sejem je z okusom izdelana prireditel, ki smo jih za vas pripravili v okviru delovanja Tabora mladih. Pridite torej, saj vam ob zabavi nudimo tudi priložnost nakupov. Čakamo vas.

Tabor mladih

Koroški akademski oktet drevi v KD



Drevi ob 20.30 bo v Kulturnem domu v Trstu že tretji abonmajski koncert Glasbene maticе, na katerem bo nastopil Koroški akademski oktet.

Kot smo v našem dnevniku že poročali, gre za že priznani in lepo uveljavljeni stalni vokalni ansambel, ki ga vodi Ciril Krpač in ki se bo našemu občinstvu predstavil z izborom slovenskih pesmi v harmonizaciji znanih prirediteljev slovenskih ljudskih napevov, od Oskarja Deva, do Franeta Marolta, Rada Simonitija, Jakoba Ježa, Radovana Gobca, Cirila Cvetka, Luke Kramolca in Uroša Kreka. Za zaključek svojega nastopa pa bo Koroški akademski oktet zapel še pesem koroškega rojaka Pavla Kernjaka »Mi smo mi«.

pismo uredništvu

Za pomoč prizadetim otrokom

Spošt. uredništvo, v zadnjih dneh se mnogo piše in govori o prizadetih otrocih. V ta sklop gre uokviriti tudi razstavo izdelkov Vzgojnega zavoda Elvire Vatovec iz Strunjana. Na vsak način je to hvaljevredna pobuda za pomoč tem otrokom.

V Trstu poteka prav te dni tudi podobna razstava, ki so jo pripravili pri-

zadeti mladeniči in mladenke, in sicer v italijanskem zavodu v Ul. Cantù 45. Ta zavod obiskuje 80 psihično prizadetih; od teh je skoraj polovica Slovencev in Slovencev iz Trsta, čeprav je še pred leti eden od naših slovenskih psihologov na nekem predavanju o psihično prizadetih dejal, da v Trstu mi Slovenci nimamo teh problemov.

Na žalost so ti problemi tudi naši. Slovenci so se zatekli v italijanski zavod ANFFAS, ker pred tridesetimi leti in še potem tu v Trstu ni bilo za prizadete otroke slovenske šole. Niso imeli pomožnih učiteljc. Zato so vstopili v prvi razred osnovne šole tega zavoda, tam doraščali in odrasli v fante in dekleta. Ostali pa so Slovenci. Doma govorijo slovensko, poslušajo slovenski radio, berejo slovenski časopis in hodijo v slovensko gledališče. Naj omenim le nekaj primkov: Kobec, Čok, Cergol, Kobal, Bezenšek, Sosič, Štok, in še mnogo drugih.

Jaz, mati prizadetega fanta vabim zavedne Slovence iz Trsta in drugod: pridite in obiščite razstavo - prodajo, ki so jo pripravili ti naši Slovenci; zagotavljam, da so se tudi oni privadili delati ob pomoči dobrih in požrtvovalnih učiteljc. Če želite, lahko kupite izdelek ali predmet. Tako boste pomagali zavodu, ki je reven kot pač vsi podobni zavodi. Razstava se ponavlja že 15 let in je eden od malih dohodkov, od katerih se zavod vzdržuje.

VIDA CERGOL

V včerajšnji številki smo na tržaški strani napačno objavili vest o miklavževanju, ki ga prireja ZSKD v Kulturnem domu, medtem ko je to veljalo za Gorico.

Posvet o tržaški avtonomiji

»Kakšna avtonomija za Trst v Furlaniji - Julijski krajini«. To je privlačen naslov posveta, ki bo prihodnji petek, 14. decembra, na tržaškem velesajmu na pobudo pokrajinske uprave in Deželnega inštituta za juridična vprašanja. Po pozdravnem nagovoru predsednika pokrajine Marchia in predsednika inštituta za juridična vprašanja Polacca bo uvodno poročilo prebral prof. Bartole s tržaške univerze.

O namenih tega posveta je tekla beseda na včerajšnji predstavni tiskovni konferenci, na kateri je Marchio med drugim podčrtal, da je srečanje odprto vsem zunanjim prispevkom in sugestijam in ga zato še ne gre tolmačiti kot pobudo politične koalicije, ki trenutno vodi pokrajino. Deželno vladno bosta na posvetu zastopala podpredsednik Zanfagnini in eden izmed tržaških predstavnikov v odboru.

V Borštu proslavili 67-letnico oktobrske revolucije

V Srenjski hiši v Borštu so v soboto, 1. decembra, proslavili 67. obletnico oktobrske revolucije. Proslavo je priredila celica KPI Boršt-Zabrežec v sodelovanju s sekcijo KPI dolinske občine. Ob tej priložnosti so tudi razvili zastavo domače celice. V uvodnem govoru je o pomenu oktobrske revolucije spregovoril tajnik celice Piero Lainé, za njim pa še član tajništva dolinske sekcije KPI Giuseppe Mauro. Osrednji govor je imela sen. Jelka Gerbec, ki se je zaustavila ob sedanji italijanski politični situaciji in še posebej o vprašanjih slovenske manjšine v Italiji.



Po dolgoletni in mučni bolezni nas je zapustila naša draga

Marija Hrovatin vd. Germek



Zalujoči: sin Mario z družino, brata Albin in Milko z družinama, svakinja Genija s sinom Armandom ter drugo sorodstvo.

Datum in ura pogreba bomo sporočili naknadno.

Brišički, Buenos Aires, 6. dec. 1984

Sekcija Slovenske skupnosti - Dolina izraza Srečku Vodopivcu in njegovi družini globoko sožalje ob smrti žene Elvire.

Pridržana prognoza za 18-letno dekle

Na nevrokirurškem oddelku katarinarske bolnišnice so prejšnjo noč sprejeli 18-letno Margareth Carlin, doma iz Ul. del Veltro, ki se je hudo ranila pri padcu z mopeda. Dekle se je pečalo na mopedu ciao 50 po Miramarskem drevoredu, ko je pri barkovljanem portiču izgubila nadzorstvo nad vozilom in silovito padla. V nesreči se je udarila v glavo, zaradi česar so si zdravniki pridržali prognozo.

Vlom pri Ferlugih

Nedvomno zelo izkušeni vlomilci so v torek pod večerom vdrli v vilo 54-letnega Sergia Laghija pri Ferlugih št. 6, ki je bil med vlomom seveda odsoten. Vlomilci so razbili okensko sipo in vdrli v dnevno sobo in v spalnico, od koder so odnesli dragocenosti, oblačila in pet perzijskih preprog, nakar so se odpeljali z Laghijevim avtom, ki je bil parkiran v garaži. Po prvih ocenah je Laghi utrpel 21 milijonov lir škode.

Na tržaški Pomorski postaji bo danes zasedanje seizmologov iz Furlanije - Julijske krajine.

O pravicah nagcev pa bo verjetno še govor...

Dora Pezzilli je res imela volilni shod

Tržaški pretor Reinotti je včeraj popolnoma oprostil predstavnika Nenasilnega gibanja Maurizia Bekarja obtožbe, da ni pravočasno javil javnega zborovanja na naturistični plaži pri Brojenci, med katerim je 11. junija letos nastopila neodvisna kandidatka KPI Dora Pezzilli. Da pa ne bi zadeva šla neboleče mimo, je obtožencu napovedal, da bo v prihodnjih dneh preveril, če ni tistega dne na plaži pri Brojenci prekršil zakona o javni spodobnosti.

Maurizia Bekarja so sodstvu prijavili policijski organi iz Sesljanja, katere je pisмено obvestil, da bo 11. junija na plaži pri Brojenci volilni shod Dore Pezzilli v Evini obleki. V primeru volilnih shodov sicer ni obvezne prijave, toda načelnik seslanskega komisariata je bil mnenja, da ni šlo za volilno manifestacijo, ampak za javno zborovanje, ki ga morajo prireditelji prijaviti vsaj tri dni prej. Bekar naj bi torej prekršil zakon, ker ga je javil le dan prej. To so bili razlogi za prijavo in osnova sodne razprave. Bekarjev branilec Maniaco je že na prvi razpravi pred

nekaj tedni trdil, da je bil nastop Pezzillijeve volilnega značaja, saj je bila njena kampanja v znamenju boja za civilne pravice, med katere naj bi prištevati tudi pravico italijanskih državljanov, da se kopajo in sončijo goli. Razumljivo, da na plažah, ki so odmaknjene in težko dostopne, kot je, denimo, plaža pri Brojenci, kjer so si člani naturističnega združenja Liburnia že pred nekaj leti izbrali »prostor pod soncem«.

Včerajšnja razprava je stekla zelo hitro. Fotograf Giovanni Montenero in časnika našega dnevnika Nadja Filipčić, ki sta 11. junija iz delovnih dolžnosti bila na licu mesta, sta pretorju potrdila, da je Dora Pezzilli res imela volilni shod, saj se je predstavila kot neodvisna kandidatka KPI in po krajšem govoru proti prepovedi naturističnega kopanja pozvala prisotne nagce, naj volijo zanjo.

Včerajšnje pričevanje policijskih agentov je tudi pojasnilo uganiko, ki jo je porodilo njuno poročilo sodstvu. Agenta sta tistega dne res »iskala« volilni shod, da bi Dore Pezzilli prijavila, nista pa je našla, ozi-

roma o shodu ni bilo ne duha ne sluha. Kako to? Svoje zasledovanje sta začela pri kamnolomu v Seslanskem zalivu, končala pa pri hotelu Europa pod Nabrežino, shod pa je bil kakih dvesto metrov naprej, pri Brojenci.

Dora Pezzilli in Maurizio Bekar sta takrat izjavila, da je shod bil uspešen, kajti če policija ni priprala ali prijavila njiju, ki sta svoj »breztekstilni nastop« napovedala, ne more tega storiti niti z drugimi »navadnimi« nagci, ki se običajno nastavljajo soncu na tistem predelu obale.

Z napovedjo pretorja Reinottija se zgodb o naturizmu pri Brojenci ponovno začenja pri začetku in odvetnik Maniaco ne izključuje možnosti, da bi se v primeru ponovne prijave Bekarja tudi Dora Pezzilli samo-prijavila, vendar ob podpori radikalne stranke, ki se že dalj časa bori v Italiji za pravico do sončenja in kopanja brez kopalk. Pravica, pravijo, ki je v drugih evropskih državah priznana že desetletja.

Fotografska razstava v Saležu



V nedeljo so v prostorih KD Rdeča zvezda v Saležu odprli razstavo fotografij Saške Ote. Ob tej priložnosti se je tudi razvil razgovor o delovanju krožka Foto Trst 80 s člani tega krožka. Istočasno so odprli tudi Miklavžev kanjižni sejem.

Obisk šolarjev v naši tiskarni



V torek so v spremstvu učiteljic obiskali tiskarno ZTT otroci, ki obiskujejo osnovno šolo »Dragotin Kette« v Ul. sv. Frančiška.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Ciril Kosmač
BALADA O TROBENTI IN OBLAKU
Pripoveduje JURIJ SOUČEK
Danes, 6. decembra, ob 20. uri v gledališču »F. Prešeren« v Boljuncu.
Jutri, 7. decembra, ob 20.30 v občinski telovadnici v Repnu.

gledališča

VERDI
Danes, 6. t. m., ob 20. uri (red E/H) peta predstava opere »Orfej in Evridika« C. W. Glucka. Dirigent Jose Colado, režiser Alberto Fassini.
ROSSETTI
Danes, 6. decembra, ob 20.30 — red četrtak — bo gledališka skupina TEATRO ELISEO predstavila Shakespearjevo delo »Hamlet«. Režija: Gabriele Lavia. V abonmaju odrezek št. 3. Rezervacije pri glavni blagajni.
AVDITORIJ
Danes, 6. decembra, ob 9.30 bo Stalno gledališče F-JK predstavilo »Varietè« s Podreccovimi lutkami. Predstava je izključno za šole.
V Avditoriju danes, 6. t. m., bo ob 18. uri v okviru »Gledaliških četrtkov« srecanje z igralci in režiserjem »Hamlet«, na sporedu v gledališču Rossetti. Vstop prost za abonente ali z vabilom, ki ga lahko dvignete pri glavni blagajni v Pasaži Protti.
CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Velika dvorana
Danes, 6. decembra, ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije. Okrogla dvorana
V nedeljo, 9. t. m., ob 20. uri: Večer monologa.
Mala dvorana
Danes, 6. decembra, ob 19. uri: Domače gore in Evropa - Izbor amaterskih planinskih filmov.
Srednja dvorana
Jutri, 7. 12., v soboto, 8., in v nedeljo, 9. decembra, ob 18. in 20. uri: Dnevi plesu '84.
PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 6. decembra, ob 8.45 predstava za osnovno šolo Solkan: F. Rudolf »Gozdne živalice«.
Danes, 6. decembra, ob 10.45: I. Pregelj - M. Kmecl »Plebanus Joannes«. Predstava za Tehnični šolski center v veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

GLASBENA MATICA TRST

Sezona 1984/85
3. ABONMAJSKI KONCERT
Danes, 6. decembra, ob 20.30 v KULTURNEM DOMU v Trstu
KOROŠKI AKADEMSKI OKTET
Večer slovenskih narodnih
Umetniški vodja: CIRIL KRPAČ
Prodaja vstopnic v pisarni GM in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

koncerti

Glasbena matica v sodelovanju s SKD Tabor z Opčin prireja v ponedeljek, 10. t. m., ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah »Koncert mladinskega pevskega zbora iz Maribora« pod vodstvom prof. Branka Rajšterja.
Società dei concerti — Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti na sporedu koncert GODALNEGA KVARTETA MODIGLIANI.

kino

Ariston Danes zaprto.
Eden 15.30 — 22.00 »Un corpo che urla di piacere e di lussuria«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Fenice Danes zaprto.
Excelsior 16.00 — 22.15 »Per vincere domani - The karate kid«.
Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.00 »Frutto adolescent«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Jojami«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 3 16.30 — 22.00 »La spada di Hok«.
Gratiacelo 16.30 — 22.15 »Fenomeni paranormali incontrollabili«.
Mignon 17.00 — 22.15 »Top secret!«.
Aurora 16.15 — 22.00 »Indiana Jones e il tempio maledetto«. H. Ford.
Capitol 16.30 — 22.00 »Scuola di polizia«.
Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Rimmel«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Lumiere 16.30 — 20.30 »Fanny e Alexander«. Režija I. Bergman.
Radio 15.30 — 21.30 »Incontri proibiti«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alcione 16.30 — 22.00 »L'assedio di Alcazar«.

izleti

Mladinski krožek Prosek - Kontovel priredi v soboto, 8. t. m., enodnevni izlet v Kumrovec in Zagreb (ogled razstave kitajske civilizacije) v ceni 26.000 lir so vključene vstopnice in kosilo. Vpisovanje pri Sergiju Majovskiju.

TK Galerija
Ul. sv. Frančiška 20
Vas vabi danes, 6. decembra, ob 18. uri na otvoritev razstave
DANILO JEJČIČ
objekti in grafike

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavljajo umetniki mednarodnega združenja grafičkov.
V galeriji »Moderna« — Korzo Italia 9 — bo razstavljal slikar Dimitrij Cah do 10. decembra. Urnik: ob delavnikih od 10. do 13. ure in od 16. do 20. ure, ob praznikih od 10. do 13. ure.
Andrej Jemec razstavlja v pritličnih prostorih Tržaške kreditne banke, Ul. F. Filzi 10.
V Gregorčičevi dvorani v Ulica sv. Frančiška 20 je na ogled do 13. decembra fotografska razstava »Zraven te še par kipcev« članov fotografskega odseka društva podjetja IRET. Foto Trst '80 vabi na ogled vse prijatelje lepe umetnosti. Urnik: vsak dan popoldan, ob sobotah jutraj.
KD Rdeča zvezda sporoča, da sta razstava »Pomlad na avtocestni trasi« ter razstava knjig odprti še danes, 5. t. m., od 17. do 19. ure v društvenih prostorih.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 6. decembra
MIKLAVŽ
Sonce vzhaja ob 7.31 in zatone ob 16.21 — Dolžina dneva 8.50 — Luna vzhaja ob 15.08 in zatone ob 5.17.
Jutri, PETEK, 7. decembra
URBAN

Vreme včeraj: temperatura zraka 7,2 stopinje, zračni tlak 1028,5 mb ustaljen, brezvetrije, vlaga 58-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 3,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Bruno Ferraro, Sara Blasevich, Stefano Cavalieri, Roberta Guercio, Davide Sacchet.
UMRLI SO: 75-letna Maria Sosic, 78-letni Giovanni Moretti, 71-letni Elvino Grusovin, 85-letna Dorotea Vinazza vd. Albanese, 64-letni Arturo Dopudi, 75-letni Marcello Malalan, 93-letni Carlo Moro, 79-letni Nicolò Politi, 68-letni Guerrino Valenta, 62-letna Fernanda Regli, 72-letna Antonia Toich por. Gembressi, 90-letni Ugo Trioli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9, Trg Valmaura 11, Sesljan, Bazovica, Zavljje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Sesljan, Bazovica, Zavljje.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 299-197.

čestitke

Danes praznuje svoj rojstni dan **ALEKSANDER ALBERTI** iz Boljunca. Kolikor zvezdic, ki na nebu žari in toliko cvetic, ki na zemlji sveti, toliko srečnih in veselih dni, ti želimo vsi, ki te imamo radi.
Dne 29. novembra je na tržaški univerzi doktoriral iz zgodovine **ALEKS KALC**. Čestitata mu družini Sedmak in Antoni.

Ob uspešno opravljeni diplomni na filozofski fakulteti iz srca čestitajo
KSENIJI DOBRILA - NADLIŠEK
stric Vinko ter Lili in Nadja z družinama.

menjalnica

5. 12. 1984	
Ameriški dolar	1.880.—
Kanadski dolar	1.410.—
Švicarski frank	745.—
Danska krona	170.—
Norveška krona	211.—
Švedska krona	214.—
Holandski florint	546.—
Francoski frank	200.—
Belgijski frank	29.—
Funt sterling	2.280.—
Irski šterling	1.900.—
Nemška marka	616.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grška drahma	14.—
Debeli dinar	7.75
Drobni dinar	7.—

Banca di Credito di Trieste
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S. P. A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-446

razna obvestila

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu, Donizetijeva ulica 3, bo v ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 večer z naslovom »Tunizija v besedi in sliki«. Govorila bo prof. Ksenija Levak.

Planinski dom Mangart v Zabnicah (Trbiž) vabi v ponedeljek, 31. t. m., na veselo silvestrovanje. Hkrati obvešča tiste, ki mislijo preživeti nekaj božičnih ali novoletnih počitnic v Kanalski dolini, da nudi polni penzion po izredno nizki ceni, 20.000 lir dnevno. Za informacije in rezervacije telefonirati na urad ZSSDI v Trstu, tel. 040/767-304.

TPK Sirena priredi v soboto, 8. t. m., ob 17. uri v Ul. Cerrato 12 »Kulturni večer« ob 60-letnici tržaškega veslarskega kluba Sirena. Program vsega: podelitev spominskih plaket nekdanjim članom veslarskega kluba, nastop otroškega pevskega zbora osnovne šole F. S. Finžgar, predvajanje filmov Aljoše Zetjale »Regata optimist« in »Tibet«. Vljudno vabljeni člani in prijatelji.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Prosvetni dom Opčine: danes, 6. t. m., ob 16.30 lutkovna igrice »Zvezdica zaspanka«. Izvaja lutkovna skupina RMV. Vabljeni!

Mladinski krožek Breg vabi na ples, ki bo v soboto, 8. t. m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Nastopila bo tudi skupina evropskih prvakov v plesu Break dance.

KD I. Cankar vabi na miklavževanje, ki bo danes, 6. decembra, ob 16. uri v društvenih prostorih. Miklavževa darila sprejemamo pol ure pred pričetkom prireditve.

SKD Tabor - Opčine. Do popolne zasedbe mest se sprejemajo rezervacije za silvestrovanje 84. Vsa potrebna pojasnila dobijo zainteresenti v društvenem baru med urnikom obratovanja.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Danes, 6. decembra, ob 16.30 do 20. ure DECEMBRSKI SEJEM TABORA MLADIH. Razstava drobnih daril, knjig, plošč in kaset, izmenjava igrač, športne opreme itd. Dnevno na sporedu igre, tekmovanja in presenečenja. Danes, 6. decembra, ob 16.30 lutkovna igrice »Zvezdica zaspanka«. Obiščite nas, ne bo vam žal!

KD Primorsko vabi na zabavni večer z veseloigro Mladi tabor starih - Beseda 84. Izvaja jo kabaretna skupina SKD Tabor z Opčin v soboto, 8. t. m., ob 19. uri v srenjski hiši v Mačkoljah.

Drevi v Repnu sestanek za živinorejce

Zadružna kraška mlekarica s Cola prireja drevi ob 19. uri v občinski telovadnici v Repnu sestanek za živinorejce iz repnabarske občine. Na njem bodo strokovnjaki predavali o vseh tistih problemih, s katerimi se dnevno srečujejo krajevni živinorejci, ki prodajajo mleko v zadružno mlekarico. Drevišnji sestanek sodi v okvir predavanj, ki jih mlekarica prireja po vaseh, da bi se v čim večji meri izboljšala kakovost mleka in v naslednji fazi kakovost mlečnih izdelkov, ki jih v mlekarici predelujejo.

OBVESTILO

Obveščamo cenjene oglaševalce, da bo v soboto, 8. t. m., sprejemalo objave za nedeljo, 9. t. m., tajništvo redakcije Primorskega dnevnika tel. 794-672 od 9. do 13. ure, osmrtnice in sožalja pa do 20. ure.

KRZNA — JOPE — NAŠITKI
PELLICCERIA CERVO
Trst, Drev. XX. septembra 16
Telefon: 796-301
PELLICCERIA ALBERTI
Ulica delle Torri 2
Priporočeni trgovini za vaše nakupe.

LINEA

darovi in prispevki

Marta in Pjerin Cesar darujeta 5.000 lir za Združenje aktivistov na Tržaškem. Za III. prispevek za sekcijo VZPI - ANPI Prosek - Kontovel so darovali ob poravnavi članarine za leto 1984: Angel Blažina 4.500 lir, Marjan Blažina 4.500 lir, Andrej Starc (Kontovel 254) 7.000 lir, Franc Bizin 2.000 lir, Anica Ban por. Blažina 7.000 lir, Rajmund Prašelj 10.000 lir, Lojzka Daneu por. Faggin 5.000 lir, Ravel Kodrič 7.000 lir, Rado Menucci 5.000 lir in Vida Gerlanec por. Menucci 5.000 lir.

Lidija Pellegrini daruje 10.000 lir za sklad M. Čuk.

Agrososič di Luigi Sosič daruje 50.000 lir za sklad M. Čuk.

Namesto cvetja ob pogrebu strica Karla Blažine daruje Adrijana z družino 25.000 lir za SZ Jadrin.

V spomin na brata Karla Blažina daruje brat Pepi z ženo Malko 30.000 lir za sklad M. Čuk.

Ob 7. obletnici smrti dr. A. Kukanje se ga spominja družina Franja Koso-vela in daruje 10.000 lir za Dijaško matico.

tržaška knjigarna

Ul. sv. Frančiška 20
BOGATA IZBIRA KNJIG, KASET ZA OTROKE IN ODRASLE

tudi v naslednjih društvih:
— SKD Tabor - Opčine
— KD Ivan Cankar - Sv. Jakob

Izšla je knjiga o tržaški aktivistki in padli borki - prekomorki
VOJKA ŠMUC — MLADOST ZA SVOBODO
Dobite jo v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20.

mali oglasi

V **NAJEM** dajem prostor, primeren za skladišče, 40 kv. m v Dolini. Tel. na št. 040/228-390.
PRODAM A 112 junior, letnik 1982, za 5.500.000 lir. Tel. 040/229-257.
LEKCIJE iz matematike in fizike daje izkušeni inštruktor. Informacije po tel. na št. 003865/21972.
RIBARNICA Miloš Mrak v Križu se priporoča.
SEMENARNA »PRI MILI« v Doberdobi sprejema naročila za semenski krompir ter ima na zalogi čreva in vse potrebno za kolino.
HARMONIKO scandalli 120 basov v dobrem stanju prodam. Tel. 0481/882-338.
IVANKA je odprla osmico v Borštu. Toči belo in črno vino.
ANGLEŠČINO inštruiram. Tel. na št. 003865/22879.
PRODAM rabljena traktorja ford 3000, 50 KS, prevoznih 1620 delovnih ur in fiat 355 goseničar, 40 KS, 1530 delovnih ur. Oba v dobrem stanju. Agromarket, tel. 0481/84741.
PRODAM renault 5 GTL, letnik 1981, 5 vrat, v dobrem stanju. Tel. na št. 040/227-284.
PRODAM hondo 1100, letnik 1983, 8.000 km, v dobrem stanju. Tel. 040/227-284.
PRODAM bmw 320 M60, 65.000 km, letnik 1978, v dobrem stanju. Tel. na št. 040/227-284.
MINI 3 CL, letnik 1983, v dobrem stanju prodam za 5.500.000 lir. Tel. na št. 040/763-965.
KUPIM staro hišo na Krasu z zemljiščem in hlevom. Tel. 763-119.
ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

Igrača je otroku resna stvar
ORVISI
zanj ima najlepši dar
TRST
UL. PONCHIELLI 3

«LINEA» ... LODEN
»Salko« — najbolj znani lodni na svetu. Bogato izbiro klasičnih modelov in izrednih novosti v vseh barvnih odtenkih, double face tkanin, z usnjenimi vložki in odstranljivo podlogo iz kožu- vine za ženske in moške vam nudi trgovina
«LINEA», Ul. Carducci 4, Trst.

KPI: posvetovalni odbor o ženski problematiki

Arhitekturno izročilo na Slovenskem

in da bi z etnološkega zornega kota predstavilo značilnosti te arhitekture in poiskalo korenine stabbne tradicije v občasni naseljih. Vse to s ciljem, da bi spoznanja o stabbah in naseljih pripeljalo do globljega razumevanja bivalne kulture pastirjev.

TELEFRUGI

16.50 Risanke
18.30 The Quest - TV film
19.00 Veronica il volto dell'amore
19.30 Dnevnik
20.00 Veronica, il volto dell'amore
20.30 Športna rubrika
21.45 Il giorno dei fazzoletti rosso
23.15 Bellamy - TV film

5.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo, Eskadrilja bratov Rusjan; 8.35 Igraj kolče; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Znale melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade poslušalce, Rimski - Korzakov; Šeherezada; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00, glasba; 18.00 Z ansamblom Janeza Jeršinovca; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Z recitala pianista Lazarja Bermana v Carnegie Hallu (M. Clementi, W.A. Mozart); 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 10.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute s kitaristom Bojanom Drobežem; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer, Slovenski prevajalci - XII: Rapa Šuklje; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših spoevodv; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nokturno - Momčilo Nastasijević: Sled;

Razprava o možnostih in smernicah načrta za obnovo Goriške proste cone

Glavni cilj: utrditev industrije in zaposlovanja

Konec prihodnjega leta bo prenehal veljati državni zakon št. 700 iz leta 1975 o Goriški prosti coni. Kaj potem? Že nekaj mesecev v različnih forumih razpravljajo o nujnosti priprave skupnega in dovolj stvarnega in sprejemljivega načrta, ki naj bi ga pravočasno predložili v Rimu. Ne gre namreč samo za obnovo režima Goriške proste cone v sedanjem okviru. Vsi namreč soglašajo, da sedanji režim, kljub precejšnjim izboljšavam, ki jih je prinesel zakon št. 700 (npr. ustanovitev Goriškega sklada) ni najboljši in da je treba vnesti nove elemente in izboljšave, tako da bo prosta cona dejansko pomenila enega od vzvodov za zajezitev gospodarske recesije v krajih ob meji in v goriški pokrajini posebej. V zadnjem času prihaja vse bolj na dan usmeritev, da bi bilo treba ugodnosti, oziroma ureditev proste cone raztegniti vsaj na celotno področje goriške pokrajine, v določenih krogih pa zagovarjajo celo možnost, da bi v novi ureditvi zajeli tudi tržaško pokrajino, čeprav v tamkajšnjih krogih gre do svoje, ločeno pot.

Do zapadlosti zakon o goriški prosti coni je torej še približno leto dni. Na prvi pogled razmeroma dolg

termin, vendar spričo ustaljene prakse sprejemanja zakonskih predlogov tudi že zelo omejen. V prihodnjih mesecih je zato pričakovati pospešeno razpravo o tem vprašanju, o katerem so že zdaj mnenja precej deljena. Precej močan glas bodo najbrž imeli predstavniki tistih sil, ki so v glavnem za ohranitev obstoječega sistema, češ da bi v primeru, ko bi zahtevali preveč, izgubili še to, kar imamo.

Sicer pa se je izdelava predlogov že tudi začela. Goriška trgovinska zbornica je poverila ustanovi CERES izdelavo študije in predlogov o novem obsegu in vsebini Goriške proste cone, ob upoštevanju možnosti državne zakonodaje in predpisov Evropske gospodarske skupnosti. Glavni izvajalec študije je prof. Luigi Frey, ki je skupaj s sodelavcem prof. R. Valianjem te dni že predstavil, sicer v glavnih obrisih, možnosti in smernice, na podlagi katerih bi v prihodnjih mesecih izdelali osnutek predloga za novi zakon o Goriški prosti coni. Te smernice je obrazložil na srečanju s člani študijske komisije, ki jo sestavljajo predstavniki raznih strokovnih združenj in ustanov.

Osnovno izhodišče je v tem, da bi

morala bodoča ureditev služiti pretežno konsolidaciji zaposlitvene ravni na Goriškem, za doseg tega cilja pa je nujna raztegnitev sedanjih ugodnosti vsaj na celotno območje pokrajine (mišljene so pri tem ugodnosti, ki jih ima od proste cone industrijski sektor). Ena od možnih rešitev je v ohranitvi sedanjega sistema razbremenitev davčnih in carinskih dajatev na določenih vrstah blaga, namenjenega industrijski predelavi, vendar bi bili pozitivni učinki na zaposlitveno raven najbrž zelo omejeni. Uspešnejša se zdi druga možnost, to je, da bi industrijskemu sektorju (in morda v manjši meri tudi obrtništvu in kmetijstvu) zagotovili boljše pogoje poslovanja s fiskalizacijo socialnih dajatev. O celotni ali delni razbremenitvi sicer zaenkrat še ni govora, vendar je dovolj zgovoren že podatek, da znaša breme za socialne dajatve, ki ga plačujejo podjetja, okrog 30 odstotkov stroška za delovno silo.

Spričo sedanjega prav gotovo neugodnega gospodarskega položaja v Italiji ter težav v sosednjih državah bi ob sprejemanju novega zakona morali nujno predvideti daljši rok trajanja ukrepov, če bi hoteli vsaj približno doseči postavljene cilje. Na

mesto desetih, se kot rok trajanja navaja petnajst let.

Profesor Frey je posebej opozoril, da imajo predlogi, da bi skušali stimulatивно vplivati na industrijski sektor z uvajanjem tako imenovane negativnega davka na dodatno vrednost (tak sistem imajo v Zahodnem Berlinu), le malo možnosti za odobritev, zaradi zelo ostrega stališča Evropske gospodarske skupnosti glede davka IVA. Fiskalizacija socialnih dajatev ali razbremenitev drugih davščin pa je italijanski notranji ukrep in torej laže izvedljiv!

V pogovoru s Freyem je prišlo na dan še drugo vprašanje, ki ga bo treba čimprej rešiti: kazalo bi namreč v okvir novega zakona vključiti vse že obstoječe predpise o različnih ugodnostih v deželnem okviru, ali vsaj na območju goriške in tržaške pokrajine. Z enotnim nastopanjem bi v Rimu najbrž več dosegli, so ugotovili na posvetu.

Kaj pa ugodnosti za prebivalstvo? O tem zaenkrat ni bilo veliko govora. Po nekaterih predlogih naj bi ohranili kontingent goriva, mesa in eventualno sladkorja. Ostale vrste blaga namenjene potrošnji (tabela A) pa bi odpravili. Razprava se vsakakor nadaljuje.

ZSKD

vabi danes, 6. decembra, ob 15. uri v Kulturni dom na

MIKLAVŽEVANJE

Nastop lutkovne skupine z igrico »Mala princesa, al kako bi osel kmalu postal cesar«.

Darila sprejema hišnik doma.

Opozorilo SDGZ

Slovensko deželno gospodarsko združenje opozarja člane na zapadlosti v mesecu decembru.

V soboto, 15.: polog na izterjevalni urad v mesecu novembru odtrganega davka IRPEF uslužbencem.

V četrtek, 27.: plačilo prispevkov INPS preko banke. V primeru neplačila, iz kateregakoli razloga, je treba predložiti Mod. DM/10 UN3 direktno na urad INPS.

V ponedeljek, 31.: plačilo 92 odst. akontacije na davke z doplačilom 15 odst. globe; UTIF — plačilo za obnovo letnih trgovskih dovoljenj; INA IL — zadnji možni dan za predložitev prošnje za znižanje odstotne premije za uslužbenke; zapade rok za ureditev tako imenovane »Società di fattor«.

Posojilo

za javna dela

Goriški župan Scarno in predsednik hranilnice Tripani sta včeraj zjutraj podpisala pogodbo o najetu dveh posojil s strani občinske uprave v skupni vrednosti dveh milijard 360 milijonov lir. Eno milijardo in 800 milijonov lir bodo porabili za finansiranje druge tranše posodabljanja mestnega metanovoda. Metan bodo tako dobili novi predeli v občini, del denarja pa bodo porabili za popravilo že obstoječe mreže. Nad pol milijarde lir pa bodo porabili za ureditvena dela v nekaterih ulicah ter za urbanistično ureditev območja za ljudske in zadržne stanovanjske gradnje ob Ulici Cordaioli.

razna obvestila

Pokrajinska muzeja v Attemsovi palači in na Gradu sta zaradi pripravljenosti na razstavo o futurizmu v Julijski krajini odprta s sledečim urnikom: vsak dan razen ponedeljka od 9. do 12.30 in od 15. do 17.30. Pokrajinski arhiv in knjižnica v Attemsovi palači pa sta odprta vsak delavnik od 9.30 do 12.30.

Šolski sindikat CGIL sporoča, da zapade rok za predstavitev prošenj za premostitve osebja po sledečem razporedu: otroški vrtci — 5. januarja, osnovne šole — 25. jan., nižje srednje šole — 15. jan., višje srednje šole — 5. februarja, neučno osebje — 15. februarja. Na sedežu sindikata (Drev. 24 Maggio 1) so vsak torek in petek popoldne na razpolago obrazci prošenj za premostitve in začasne namestitve.

razstave

V Galeriji Meblo v Novi Gorici (slednja sodi v sklop nove enotne organizacije, Goriške galerije) razstavlja umetnik Zmago Posega. Prikazuje skulpture. Razstava bo odprta do 8. decembra.

V Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu je na ogled razstava risb, stvaritev Vladimira Lakoviča, našega rojaka iz Doberdoba. Ogledati si jo bo mogoče do 20. decembra.

V Pilonovi galeriji v Ajdovščini razstavlja Franko Vecchiet, slovenski slikar iz Trsta. Prikazuje objekte in grafike. Razstava bo odprta do 16. decembra. Galerija v Ajdovščini je odprta vsak dan razen ob ponedeljkah od 9. do 12. in od 15. do 18. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 15. do 19. ure.

kino

Gorica

VERDI 20.30 Nastop plesne skupine »Brasil Tropical«.

VITTORIA 17.30—22.00 »Coscie in derio«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 »Testament«.

Tržič

PRINCIPE 17.00—21.00 »C'era una volta in America«.

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Se tutto va bene siamo rovinati«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 »Vrnitev Jedija«. Ob 20.00 »Ben Hur«.

SVOBODA 20.00 »Potovanje z očetom«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Baldini, Verdijev korzo 57, tel. 84879.

Drevi bodo odprli sejem kmetijskih strojev in opreme

V prisotnosti predsednika deželne vlade Biasuttija bodo danes ob 18. uri na razstavišču ob ločniškem mostu odprli sejem kmetijskih strojev in potrebščin Agricola 84. Za obinstvo bo sejem odprt šele jutri in do ponedeljka, 10. t.m. Poleg razstave najrazličnejšega orodja in kmetijskih strojev, si bodo obiskovalci lahko ogledali še zanimivo razstavo malih živali, razstavo (in pokušnjo) enogastromskih proizvodov, pa še kaj.

Za petek napovedujejo strokovni posvet o tehnični pomoči kmetijskim operaterjem. Prisotna bosta deželni odbornik za kmetijstvo Silvano Antonini Canterin in predsednik deželne ustanove za razvoj kmetijstva (ERSA) Del Gobbo. Prav tako za jutri popoldne napovedujejo strokovno srečanje s področja vinarstva. Razpravljali bodo o vlogi konzorcijev za zaščito vin z geografskim poreklom. Ob tej priložnosti bodo na primeren način počastili tudi dvajsetletnico delovanja konzorcija za zaščito briških vin.

Sobota bo na sejmu nekako rezervirana za čebelarje. V dopoldanskem

času bodo imeli (letos že tretjič) strokovni posvet, ki bo še zmeraj posvečen prenašanju izkušenj glede zatiranja nevarnega čebeljega zajedavca (varoze) in nekaterim drugim vprašanjem uporabe pesticidov in insekticidov v sadjarstvu in vinogradništvu ter v drugih kmetijskih panogah.

Strokovni posvet, ki ga prireja pokrajinski konzorcij čebelarjev na Goriškem je že lani in predlanskim letel na zelo dober odziv.

Zaostren položaj v Krminu

Krminski tajništvi KD in PSI sta na sestanku sklenila skupno sodelovati v akciji za obrambo tamkajšnje bolnišnice tudi v sodelovanju z vsemi drugimi, ki so vpleteni v to obrambno akcijo. Župan Nunin bo v zvezi s tem sklical v petek zvečer izredno sejo občinskega sveta. Predvideno je, da pridejo na to sejo vsi župani občin krminskega okoliša.

Zdravniki v bolnišnicah oklicali stavkovno gibanje

Kaotično stanje v javni zdravstveni službi na Goriškem ne zadeva samo odnosov med prebivalstvom, to je med pacienti in zdravstvenimi ustanovami, ampak tudi odnose med vodilnimi funkcionarji KZE in uslužbenci. Na to so včeraj posebej opozorili na skupščini, ki jo je sklical sindikat ANAAO, v katerem je vključena večina pomožnih zdravnikov, ki delajo v bolnišnicah. Na skupščini so podrobno obrazložili razloge, zaradi katerih so se odločili za stavkovno gibanje ter napovedali, v kolikor v zelo kratkem času ne bo bistvenih sprememb, zaostritev protesta. Tako bi utegnili po novem letu na enkrat obstati delo v raznih ambulantah, kamor se vsak dan zateka veliko zunanjih in notranjih pacientov. Ne izključujejo pa niti še bolj drastičnih oblik protesta.

Kaj zahtevajo zdravniki asistenti? Prvič in predvsem spoštovanje in izvajanje kolektivne delovne pogodbe ter sklenjenih sporazumov z upravnim odborom KZE. V to skupino spa-

dajo vprašanja ustreznega nagrajevanja (zdravniki dobivajo letos v povprečju nižje mesečne dohodke kakor pred letom dni), komparticipacije, vprašanje nagrajevanja nadurnega dela, plačanih dopustov za strokovno izpopolnjevanje itd. Zdravniki zahtevajo nadalje jasne in dokončne odločitve glede preureditve javne zdravstvene službe in zlasti glede (ne)zaprtja dveh javnih bolnišnic v pokrajini. Tako stanje negotovosti, ki traja že od začetka leta, prav gotovo ne vpliva na ustvarjanje najboljših pogojev za delo. Zdravniki očitajo nadalje upravnemu odboru krajevne zdravstvene enote in tudi političnim strankam popolno nespособnost, da bi predstavili sprejemljive načrte za preureditev zdravstva, oziroma alternativne načrte proti nameravanemu zaprtju bolnišnic v Krminu in Gračežu. In končno so zdravniki na včerajšnji skupščini poudarili svoje nasprotovanje dosedanji grobi lotizaciji javne zdravstvene službe, ki jo izvajajo politične stranke.

Sindikalisti pri Brancatiju za dodatno dopolnilno blagajno

V Trstu se je včeraj deželni odbornik za delo Brancati sestel s sindikalnimi organizacijami iz goriške pokrajine. Obrazložili so mu hud položaj, v katerem se nahaja okrog tisoč delavcev treh tovarn, ki so že dalj časa delno zaprte in katerih delavci so v dopolnilni blagajni. Gre za podgorsko predilnico, nekdanjo TEC Friuli v Krminu ter nekdanjo Detroit v Tržiču. Kot je znano, so mesto prejšnjih družb prevzele nove, ki so obnovile proizvodnjo, a s precej zmanjšanim številom zaposlenih.

Ker so delavci že več časa v dopolnilni blagajni, (tudi po več let) jim bo v začetku leta 1985 zapadla vsaka možnost, da bi vnaprej dobili denar

iz skladov socialnega skrbstva. So pa še nekatere druge možnosti: izredna dopolnilna blagajna, izredna pomoč za brezposelne itd.

Odbornik Brancati je sindikalistom obljubil, da bo posredoval v Rimu na osrednjem vodstvu in na ministrstvu za delo, tudi v sodelovanju s predsednikom deželne vlade Biasuttijem, podtajnikom Fioretom ter senatorjem Battellom in poslancem Rebulo. Kar se tiče podgorske predilnice, lahko navedemo zanimive številke. Sedaj je v prejšnjem podjetju še vedno v organiku le 595 ljudi. V prihodnjem maju pa jih bo ostalo le približno 300. Tudi za te so nadaljnji prispevki socialnega skrbstva negotovi.

Tečaj slovenskega jezika v občinski knjižnici v Ronkah

Med hvalevredne pobude za spoznavanje slovenskega jezika, ki jih v zadnjem času prirejajo razne italijanske ustanove — ni dolgo, ko smo poročali, da so neobvezni pouk slovenščine uvedli na srednji šoli Perco v Ločniku — je treba prišteti tudi tečaj slovenskega jezika, ki ga pripravlja občinska uprava v Ronkah. Tečaj je namenjen odraslim in bo razčlenjen na dve stopnji: za začetnike in za poznavalce vsaj nekaj prvin slovenskega jezika. Tečaj se bo odvijal v prostorih občinske knjižnice (Ul. Duca d'Aosta 39). Začasno je predviden urnik ob četrtkih, od 20. do 22. ure, ki pa se lahko

spremeni glede na potrebe tečajnikov.

Zainteresirani se lahko vpišejo in dobijo vse nadaljnje informacije vsak četrtek ob 20. uri, pred začetkom pouka ali pa v obeh občinskih knjižnicah, ki so odprte javnosti po sledečem urniku: Občinska knjižnica v Ronkah (tel. 779598) ob delavnikih od 15.30 do 18.30, dvojezična knjižnica v Romjanu (tel. 777122) vsak ponedeljek, sredo in petek od 15.30 do 18. ure.

Promet čez mejo v novembru

Tudi v mesecu novembru je bil promet skozi mejne prehode na Goriškem na zadovoljvi in v zadnjih mesecih že dokaj ustaljeni ravni. Iz podatkov obmejne policije namreč izhaja, da so v tem mesecu našli 541 tisoč in 33 prehodov. Tudi razčlenjeni podatki o mednarodnem in maloobmejnem prometu v bistvu potrjujejo, da v zadnjih mesecih ni bistvenih premikov v številu in kakovosti prometa skozi prehode.

S potnim listom je novembra šlo na Goriškem čez mejo približno 126 ljudi, od tega nekaj več kot 81 tisoč italijanskih in malo manj kot 45 tujih državljanov.

Levji delež ima kot vedno maloobmejni promet. Novembra je s prepustnico šlo čez mejo skupno 415 tisoč upravičencev, od teh 229 tisoč 600 z italijanske strani in 185 tisoč 400 z jugoslovanske strani.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Alla salute, Ul. Cosulich, tel. 72480.

Prednaročnina za Primorski dnevnik za leto 1985

CELOLETNA 80.500 lir
MESEČNA 10.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 80.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 28. februarja. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 120.000 lir + 500 lir kolka.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 — Tel. 794672
Urniki od 9. do 12. ure

Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 - Tel. 83382
Urniki od 9. do 12. ure

Raznašalci Primorskega dnevnika

Pošta: Tekoč račun ZTT 11/5374

Tržaška kreditna banka:
Tekoč račun št. 1192

Hranilnica in posojilnica na Opčinah:
Tekoč račun št. 1718

Kmečka banka - Gorica:

Tekoči račun št. 8333

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v

Nabrežini: Tekoč račun št. 756/03

Kmečko-delavska posojilnica - Sovodnje ob Soči:

Tekoči račun št. 269/03

Kmečko-obrtna hranilnica - Doberdob:

Tekoči račun št. 654/23

V Ljubljani odprli novo galerijo Equrna

LJUBLJANA — Skupina 56 likovnih ustvarjalcev, ki sestavljajo trajno delovno skupnost samostojnih kulturnih delavcev Equrna v Ljubljani (ime je vzeto po boginji voda na ljubljanskem Barju), je po več let trajajočih prizadevanjih pridobila in z lastnim delom uredila imenitno galerijo. Po novem zakonu o samostojnih kulturnih delavcih se le-ti združujejo v trajne skupnosti z dejavnostjo, s katero si zagotavljajo pogoje za svoje umetniško in kulturno delo, to delo organizirajo in zagotavljajo dostopnost svojih del in storitev uporabnikom. Equrna je prvi primer takega združevanja predvsem mlade in srednje generacije, ki ima v sedanjih zaostrenih materialnih možnostih slabe pogoje ustvarjanja in razstavljanja, najmanj pa prilžnosti za prodajo del. V skupini so večinoma likovni ustvarjalci, ki niso nikjer zaposleni, precej pa jih dela, a vendar hočejo biti povezani v skupino. Equrna je bolj socialno in statusno združenje, saj nima skupne likovne poetike, vsakomur je prepuščena individualna ustvarjalnost.

S svojim skupnim nastopom v slovenski kulturni javnosti so že pred leti opozorili na resnost dela in organizacije, a hkrati začeli trkati na vrata mestnih ustanov z željo po svoji galeriji. Končno so dobili prostore bivšega skladišča Državne založbe Slovenije v velikosti 300 kvadratnih metrov. Člani skupine so s prostovoljnim delom (2930 ur) in prispevkom v likovnih delih, te so potem zamenjali za barve, steklo, žarnice, lak in potreben material za obnovo, v štirih mesecih galerijo uredili in tik pred dnevom republike pripravili prvo razstavo s predstavitevjo del vseh članov Equrne. Razstave se je udeležilo najmanj 500 ljudi, kar kaže na širši krog zanimanja za lep uspeh likovne skupine.

Ljubljana z galerijo Equrna ni pridobila samo novih razstavnih prostorov, temveč predvsem prodajno usmerjeno galerijo, ki naj bi v bodoče zagotovila vsakemu članu skupine možnost, da si ohrani vsaj minimalno življenjsko eksistenco. Vemo, kako redki so odkupi delovnih organizacij in kulturnih skupnosti, še manj je javnih razpisov in naročil. Equrna namerava svojim članom omogočiti pravično »menjavo dela«, z neposredno ponudbo, s celostnimi oblikovalnimi in opremljevalskimi zamislimi pa naj bi uveljavila tudi novo, sproščeno izrazno govorico mlajših slovenskih umetnikov.

Galerija Equrna je v Ljubljani drugi primer, da so umetniki sami, z lastnim delom ustvarili svoj razstavni prostor; tako kot je želel Rihard Jakopič s svojim paviljonom, je tudi cilj Equrne širiti kvaliteto likovno ustvarjalnost in z novimi podobami odpirati slovenski likovni prostor. Galerija bo dajala prostor ne samo svojim članom, na individualnih ter skupinskih predstavitev, marveč bo sodelovala z galerijami v Sloveniji ter v drugih republikah, zlasti pri izmenjavi razstav, ki sicer ne bi prišle k nam. Navezala bo stike s tujimi sodobnimi likovnimi prizadevanji, pri tem ima odprte roke in morda več možnosti kot druge galerije, ki se dogovarjajo preko kulturnih skupnosti in drugih organizacij.

V TDS Equrna je v članjenih tudi več primorskih likovnih ustvarjalcev, med njimi Franko Vecchiet iz Trsta, Andraž Šalamun iz Kopra, Marko Pogacnik iz Sempasa, Živko Marušič iz Kopra ter Darko Slavec iz Postojne. Od poletja 1981 je imela skupina ali njeni člani že več razstav, med drugimi v Trstu (Galerija Tržaške knjigarne) devet članov Equrne in zatem Emerik Bernard ter v galeriji Centro La Cappella Jože Slak.

M. Z.

Tretja abonmajska predstava Teatra Stabile Shakespearov Hamlet kot usodna igra ponarejenosti in resničnosti

Spet Shakespearov Hamlet. Neugasljivi vrelci izzivov. Vedno nov in svež, vedno prisoten v repertoarjih gledališč, vedno pripravljen za nove raziskave in iskanja, sodoben, življenjski, mitični Hamlet. Tretja letošnja premiera Teatra Stabile je tudi že tretja postavitev Shakespearove umetnine, ki smo jo gledali v zadnjem času: najprej v akcijo obrnjeno celjsko postavitev, nato radikalen ljubljanski zasuk (Hamlet MGL je med drugim prejel na Borštnikovem srečanju največ priznanj) in sedaj je tu predelava rimskega gledališča Eliseo, ki gostuje v Rossettiju do 16. t.m. v okviru abonmaja italijanskega deželnega stalnega gledališča (premiera je bila v torek).

»Rimski« Hamlet je predvsem Hamletovo hotenje, da bi s svojo veliko mizansceno drame v drami odkrival s ponarejeno dramo (fikcijo realne drame) fikcijo realnosti. Če je gledališče ogledalo realnosti in je realnost ponarejanje, potem je gledališče ogledalo te ponarejenosti. Na to dramaturško igro piha veter skrivnosti in norosti. In iz jecljanja norosti morebiti zasledimo rojstvo resničnosti...

Temu svojemu videnju Shakespearovega Hamleta je režiser in igralec Gabriele Lavia dosledno sledil. Vsa predstava (pravi maraton za igralce in gledalce, saj se močno zavleče celo preko meje med včeraj in danes) je ena sama norost s pridihom skrivnostnih sil, ki tkejo Usodo danskega

prestola in ljudi. Vse je do konca razklano, resničnost in sanja, notranji človekov svet, se ne moreta zlečiti v vzporedni sožitni tirnici, vse je v začaranem, »zlomljenem« rdečem krogu (zares učinkovita scena Giovannija Agostinuccijs), vse zatemnjeno s prebliski slepeče luči. Skratka, neverjetna praznina ali neverjetna polnost, kjer vsebuje »lišina« vse možnosti.

In taki so tudi ljudje, ki se gibajo na razklanam prizorišču: pod košati mi oblekami ponarejenega resničnega življenja so vsi enaki, goli in resnični. Svojih kičastih oblačil pa ne morejo spustiti s sebe, le redkokdaj jim to uspe, samo Hamlet je vedno enak, to se pravi, da v svoji narejeni blaznosti vedno resničen.

Moramo reči, da je zamisel Lavie ena izmed mnogih možnih pri interpretiranju Hamleta, vsekakor pa zelo utrujajoča, bolj filozofska kot akcijska. Za tako »prazno« postavitev, kjer se bohoti samo moč besede, gledališki recitativ, brez vsakršnega zunanega dekorja, je potrebna izjemna, vase obrnjena moč igralcev, predvsem nosilca glavne vloge. Gabriele Lavia je to vsekakor zmož, čeprav je bilo zapaziti v njegovi igri precej nihanja, kar pa ni ničesar odvzelo zasnovanim izhodiščem, ki smo jih zgoraj opisali. Pravzaprav, bila je to predstava Hamletovih monologov, ki so izstopali bolj kot karkoli drugega, čeprav ne gre podcenjevati deleža, ki so ga predstavi dali Monica Gueritore (Ofelija), Valentina Fortunato (Gertruda) in Gianni De Lellis (Laert). Vsi so ustrezno ustvarjali svet fikcije, norosti in realnosti z veliko igralsko večino in vednostjo o tem, kaj pravzaprav hočejo posredovati.

MARIJ ČUK



Gabriele Lavia v vlogi Hamleta

(Foto Le Pera)

OBVESTILO

od petka, 7. decembra

SE PONOVRNO ODPRE TRGOVINA

LINEA DIRETTA

ULICA ECONOMO 2 - TRST

z novo bogato izbiro

OBLAČIL IZ
KOŽE IN CASUALMOŠKA IN
ŽENSKA OBLAČILA

PO IZREDNIH CENAH

Obvestilo občini

Odmevna »indijanska literatura«

James Welch: ZIMA V KRVI

Roman severnoameriškega Indijanca Jamesa Welcha »Zima v krvi« sodi med prve stvaritve indijanske literature, ki so si zagotovile veliko veljavo v svetovnem slovstvu. Odmev tega dela najprej na ameriško nato še na evropsko publiko bi lahko primerjali navdušenemu sprejemanju sodobnega južnoameriškega slovstva. Svežina, izvirnost in navidezna enotnost, ki so tako tipične za pisatelje Latinske Amerike, nas obdajajo tudi ob branju te čudovite, skoraj otroško linearne kronike.

Roman »Zima v krvi« je napisan v prvi osebi in pripoveduje zgodbo o Indijancu — to nam da misliti, da je pripovedovalec avtor sam. Instinktivno navezan na čutenje in zaznavanje sveta svojih očetov, pripovedovalec išče stik s stvarnostjo, ki ga obdaja, išče nov dom vse svoje notranje podedovano bogastvo, za tisto staro domovino, ki se je izgubila v zgodovini. Poskus spajanja različnih svetov, soočanja dveh globoko oddaljenih si kultur pa se izkaže neuresničljiv. V današnji Ameriki ni več prostora za prastare indijanske pravice.

Indijanec spozna v mestih belcev njihove najzakotnejše predele; v gnusnih pivnicah, med umazanimi natakarji in vsakovrstnimi potepuhi lahko kupuje za malo denarja ostanke zahodne civilizacije. Pretepi, pijska in ženske ga uvajajo v dimenzijo lažne sproščenosti, ki je v ostrem protislovju s strogimi indijanskimi rodovnimi izročili. Vse to mu je tuje, popolnoma nerazumljivo, iz podkopuje mu še zadnje trdne točke, tako da ga tudi doma, med domačimi ljudmi, spremlja občutek odtujenosti in naveličanosti. Vendar ne pozna slabe vesti, do ljudi ne čuti sovraštva, samo razdaljo. To razdaljo je mogoče ustvarila že pokrajina, sežgana prerija, ki izgublja pod pripekajočim soncem še sleherne ostenke barve; v tej suhi, razpokani gumski ravnini sprejemajo ljudje in obravnavajo drug drugega na razdaljo. »Ampak razdalja, ki sem jo jaz čutil ni izvirala od pokrajine ali od ljudi; prihajala je iz moje notranjosti. Bil sem tako oddaljen od sebe, kakor je kragulj od lune.« Razdalja je obenem vzrok in posledica. Oddaljenost od lastne biti je vzrok za razdaljo do ostalih ljudi; odtujenost, ki jo čuti do sebe, pa je posledica neskladnosti med lastnim čutenjem in svetom. Tako ne more razumeti, ob gledanju granitne plošče na zgledu očetovega groba, kako je mogoče, da zadostuje belcem dvoje

datumov, ko pa se iz teh števil, ne da razbrati življenja, ki se je izteklo. Številke ne povedo, kako je njegov oče rad popravljaj stroje in se smejal z belci, ali kako se je zgodilo, da je zmrazil kakor deska v liovnati jami.

Izsek sorazmerno kratkega časovnega razdobja, ki ga omejujeta dva pomembnejša dogodka, bel. pripovedovalčevega dekleta in smrt skoraj sto let stare babice, je podan v zvesti lakonični kroniki, s neverjetno pozornostjo za najmanjše prijetljaje. In v teh drobcih, ki si brez preskokov sledijo, kot se v pokrajini razporeščajo v enakomernih presledkih polja kadulje in nemške detelje, ni prostora za psihološka poglabljanja, za prefinjeno precejnjenje dejstev. Dogodki ohranjajo svojo neposrednost, izstopajo iz lingvistične strukture v plastično izoblikovane obraze. Enako živo predmetnost imajo tudi spomini iz otroških let, ki so v svoji prisotnosti takorekoč otipljivi. »In spet sem začutil, da sem otrok, leta so se odluščila, kakor si kača sleče kožo, in stal sem pred nerodnim svežnjem obleke in udov«, pred polomljenim trupom brata.

Magičen pridih daje Welchovemu skopemu pripovedovanju zgodba o babici. Rodovna zavest se v njej še ni izgubila, ponos, da pripada plemenu Črnih nog, je ne popusti niti, ko skoraj slepa in sto let stara skuša umoriti pripovedovalčeve dekle — iz roda Krijevcev — da bi se maščevala za vse grehe, ki so jih »oni«, prijatelji belcev, zagrešili.

Babica je vnukoma rada pripovedovala, kako je tiste hude zime, ko je ovdovela po velikem poglavarju, Stanovitnemu medvedu in ji ni bilo še dvajset let, mnogo ljudi pomrlo zaradi lakote. Ker je bila vdova so se je moški izogibali, ženske pa so ravnale z njo kot z izobčenko. Pripovedovalec ni nikdar mogel razumeti, kako sta lahko sovraštvo žensk in sram mož vodila ljudi, da so izločili mlado žensko in jo pustili, da se je morala sama braniti v strahoviti zimi. Šele po babičini smrti mu je stari Indijanec zaupal skrivnost. Kadar človek strda dože znamenja, zato se mu vsak dogodek v zavesti spremeni v nekaj velikega. Smrt poglavarja je bil za Črne noge zadnji dokaz, da so preklleti. Iskali so krivca in našli so ga v temni lepoti mlade poglavarjeve vdove, lepoti, ki se je zdelo, da se norčuje iz lakote, obupa in smrti sestranih ljudi.

VERONIKA BRECELJ

Šahovska olimpiada

Polom Jugoslavije

SOLUN — Včeraj so dokončali še zadnje prekinjene partije šahovske olimpiade v Solunu, na kateri je tako pri moških kot ženskah zanesljivo zmagala Sovjetska zveza. V moški konkurenci je Jugoslavija doživela pravi polom. Računala je namreč na eno izmed kolajn, na koncu pa deli uvrstitev od 8. do 14. mesta skupaj s 7 drugimi reprezentancami in si je tako pripravila še nastop na svetovnem ekipnem prvenstvu, na katerem se bo pomerilo prvih šest ekip. Končni lestvici:

MOŠKI: 1. SZ 41; 2. Anglija 37; 3. ZDA 35; 4. Madžarska 34,5; 5. Romunija 33; 6. ZRN 32,5; 7. Francija 32,5; 8.—14. Jugoslavija, Nizozemska, Kuba, Bolgarija, Islandija, Kitajska, Argentina 32; 24.—30. Italija, Švedska, Norveška, Španija, Grčija A, Kolumbija, Portugalska 30.

ŽENSKKE: 1. SZ 32; 2. Bolgarija 27,5; 3. Romunija 27; 4.—5. Kitajska, ZRN 26; 6. Madžarska 25; 7.—8. Anglija, Poljska 24,5; 9.—10. Jugoslavija, Nizozemska 24; 11.—13. Španija, Kuba, ZDA 23,5.

Zaradi pomanjkanja snega

Velike težave v svetovnem pokalu

Začetek svetovnega smučarskega pokala ni nič kaj obetaven. Iz raznih središč namreč prihajajo zaskrbujoče vesti o pomanjkanju snega in o odpovedih tekmovalcev, tako da se prvotno načrtani koledar dobesedno podira. Začelo se je v Val d'Isere, kjer so zaradi pomanjkanja snega odpovedali vse tekme. Kot smo poročali, so se jim pridružili v Elmu, kjer bi morali v soboti in nedeljo izvesti slalom in superveslalom za ženske. Sklenili so, da bosta ti tekmi v Davosu, prav tako konec tega tedna.

Tudi kranjskogorskim prirediteljem je sreča obrnila hrbet. Poleg tega, da ni bilo snega, je bila tudi temperatura tako neugodna, da se niso mo-

gli poslužiti niti snežnih topov. Vele-slalomu so se že odrekli, vendar so upali, da bodo izpeljali vsaj slalom. Po zadnjih vesteh pa so zgubili še zadnje upanje tudi za slalom. Do danes opoldne morajo namreč sporočiti v Bern, če je prog za Podkorenu usposobljena za tekmo, v teh zadnjih urah pa verjetno ni pričakovati večjih sprememb vremena.

Nič kaj bolje se ne godi tudi prirediteljem ženskega veleslalomu za svetovni pokal na Piancavallu. Na včerajšnji tiskovni konferenci so sporočili, da te tekme, predvidene za nedeljo, 16. t.m., ne bo. Izvedli pa bodo ženski slalom, in sicer 15. t.m. Tudi lani so na Piancavallu zaradi po-

manjkanja snega organizirali le slalom, na katerem se je uveljavila Avstrijka Steinerjeva pred Poljakinjo Malgorzato Tialko in Italijanko Quariovo.

Še najbolj gre francoskemu zimskemu središču v Puy S. Vincentu, kjer nimajo težav s snegom in so prevzeli večji del tekem iz Val d'Isere. V tem kraju bo danes ženski smuk. Na treningu se je zlasti odlikovala reprezentantka ZRN Marina Kiehl. V tem kraju pa sta pripravljene tudi progi za moško tekmovalstvo v superveslalomu (jutri) in pa veleslalomu (v soboto), ko se bo nadaljeval moški del svetovnega pokala.

Vsekakor so vse te spremembe prekrizale načrte tudi vsem reprezentancam, ki so v precejšnjih težavah s treningi, katere morajo sproti prilagajati novim datumom in iskati nove primerne kraje za vadbo. Jugoslovanska ženska reprezentanca, ki je bila skupaj z moško v Sestrieru in je na primer že načrtovala odhod v Elm, se je znašla v velikem dvomu, tli naj odpotuje domov ali pa naj nadaljuje s treningi kje drugje. Preglavitorej na pretek.

Naši uspehi v letu 1984

Nadaljujemo s pregledom najznačilnejših uspehov naših športnic in športnikov v letošnjem letu.

Marec

Marec 1984 bo ostal zapisan v analih našega športa z zlatimi črkami. Prvič v zgodovini smo namreč dobili ekipnega državnega prvaka. Zasluga za to gre namiznoteniskim igralcem Krasi, ki so v dodatnem spopadu v Brescii premagale bocenski Recoaro s 5:2. Marina Cergol (tri zmage), Sonja Doljak in Damjana Sedmak (vsaka po eno zmago) so tako svojemu društvu priborile naslov, ki mu je vsa prejšnja leta le za las ušel. Sonja Doljak, protagonistka v Brescii z uvodno zmago nad nevarno Bevilacqua, je bila deležna še enega priznanja, saj je z B državno reprezentanco odstopovala na turneji v Bolgariji.

Mesec je bil ploden tudi za druge. Valentina Pangos (Mladina) in Damjan Vodopivec (Breg) sta osvojila naslova prvaka na 18. zimskih športnih igrah (med klubi se je znova uveljavil SK Devin), smučarska ekipa dijakov goriškega liceja Trubar pa se je z zmago na pokrajinski ravni dokopala do uvrstitve v državni finale Mladinskih iger v veleslalomu. Prvič v zgodovini našega smučanja sta na absolutnem državnem finalu v slalomu in veleslalomu za mlajše mladinke nastopili tudi članici SK Devin Aleksandra Skrinjar in Tamara Pieri. Zmagovalca pokrajinskega tekmovanja SPDG pa sta bila Julijan Čavdek med moškimi in Maja Fajt med ženskami.

Omembe vreden je tudi jadralac Si-rene Lorenzo Bogatec, sicer član italijanske mladinske državne reprezentance v razredu finn, ki je na mednarodni regati v Splitu v zelo ostri konkurenci zasedel 19. mesto.

SE NADALJUJE

Slovo Bora

z zmago

Bor — Ricreatori 84:40 (38:18)

BOR: Pregarc 2 (0:2), Legiša 4, Pavlica 15 (1:1), Presl 4, Prelec 8 (0:2), Gregori, Jelerčič 2, Stubelj, Oberdan 13 (1:2), Bajc 9, Arena 27 (1:2).

V zadnji tekmi turnirja San Sebastian je Bor gladko premagal šibko ekipo Ricreatori. Vsi igralci, ki so stopili na igrišče, so se izkazali. »Plavi« so s hitrimi protinapadi in predvsem dobrim skokom nadigrali nasprotnika. Pohvaliti je treba vse, še posebej pa tiste, ki navadno v drugih tekmah bolj malo igrajo. Dodati je treba, da je Gorazd Bajc dosegel celo koš z razdalje treh točk,

V četrtfinalu Koračevega pokala Uspešen začetek italijanskih ekip

V prvih četrtfinalnih tekmah Koračevega pokala so italijanske peterke v glavnem uspešno startale. Peroni iz Livorna, ki je igral že predvčerajšnjim, je sicer za 11 točk razlike izgubil v gosteh v Le Mansu, zato pa so včeraj tako Jollycolombani kot Ciaocrem in Simac zanesljivo odpravili svoje nasprotnike.

Jollycolombani, ki nastopa v A skupini skupaj z beograjsko Crveno zvezdo, španskim Licorjem in izraelskim Hapoelom, je sinoči visoko premagal prav slednjo peterko.

Tudi Simac se s svojega prvega gostovanja pri francoskem Stadeu vrača z visoko zmago (109:88). V tej skupini (B) igrajo še Strointel iz Kijeva in turški Fenerbache.

Prav tako uspešen je bil Ciaocrem, ki je v C skupini brez težav odpravil belgijski Renault Gent. Skupaj z njima sta še francoski Elan Arther in pa španski Clesa Ferrol.

V skupini D, v kateri igra Peroni, pa nastopajo še Aris iz Soluna, španski Cajamadrid in francoski Moderne Le Mans.

Ciaocrem Varese — Renault Gent 102:78 (54:38)

CIAOCREM: Boselli 11, Mentasti 24, Sacchetti, Thompson, Devereaux 20, Anchisi 3, Vescovi 14, Caneva 15, Gatti 12, Guolo 3.

RENAULT: Defraigne 6, Rogiers 14, Anger 17, Mens 11, Heath 25, De Clerq 5, Deprez, Verspeeten, Bettens, De Rjcke.

PM: Ciaocrem 15:24, Renault 18:25, PON: Heath (36), Anger (38)

Hapoel — Jollycolombani 85:104 (44:58)

HAPOEL: Offer 14, Leybovic 5, Itay 4, Delzel 2, Amisha 4, Zlotikman 13, Kaski 8, Lev 4, Houston 31.

JOLLYCOLOMBANI: Innocentini 6, Bargna 4, Cappelletti, Fumagalli 4, Bosa 16, Sala 2, Brewer 2, Riva 23, Marzorati 12, Anderson 35.

PM: Hapoel 7:8, Jollycolombani 13:16; PON: Houston (38).

POKAL PRVAKOV

Danes se bo začel tudi sklepni del evropskega košarkarskega pokala prvakov, v katerem bosta zaposleni dve italijanski peterki (Granarolo in Bancoroma) ter ena jugoslovanska (za-

grebška Cibona). Tako Bancoroma kot Granarolo bosta prvo tekmo odigrala v gosteh. Bancoroma se bo pomerila s telavivskim Makabijem, ki ima v svojih vrstah izredno solidna Američana Johnsona in Mageea in ki trenutno vodi v domačem prvenstvu (v zadnji tekmi je s 119:95 odpravil Makabi iz Haife). Granarolo čaka potovanje k moskovski CSKA, Cibona pa bo igrala doma proti mardidskemu Realu.

Lendl izpadel

MELBOURNE — Nosilec št. 1 mednarodnega teniškega prvenstva Avstralije, Čehoslovak Ivan Lendl je nepričakovano izpadel v osmini finala. Premagal ga je Južnoafričan Kevin Curren s 6:1, 7:6, 6:4. Ostala izida: Davis (ZDA) - Gilbert (ZDA) 6:3, 7:5, 3:6, 6:4; Testerman (ZDA) - Nyström (Šve.) 7:6, 6:3, 6:7, 7:5. ČETRTFINALE: Kriek (ZDA) - Cash (Avstral.) 7:6, 6:3, 6:7, 7:5. ŽENSKKE (četrtfinale): Navratilova (ZDA) - Potter (ZDA) 6:3, 6:2.



Kdor je v soboto prisostvoval tekmi med Meblom in Nerveso, je lahko spoznal, kakšen športni užitek nam lahko nudi odbojka. Mirne duše lahko trdimo, da je bila to ena najlepših in najkakovostnejših tekem, odkar obstaja ženska odbojka v zamejstvu. Čeprav bi po rezultatu zgledalo, da smo z lahkoto zmagali, na igrišču ni bilo tako. Nervesa se je predstavila kot homogena ekipa z dobrim odbojarskim znanjem in z odličnim obvladanjem vseh odbojarskih prvin. Že med ogrevanjem se je poznalo, da izredno dosti trenirajo; vse ogrevalne vaje v dvojicah so izvajale stilistično brezhibno. Kot je bilo pričakovati, pa so bile v napadu manj prodorne; izjemno Znanfranceschijeve, katero pa smo izredno dobro pokrivali in jo tudi odlično zaustavili. Presenečajo tudi njihovi razmeroma

kratke vesti - kratke vesti

NOGOMET: kvalifikacije za SP

Bolgarija brez težav proti Luksemburgu

SOFIJA — V srečanju 4. kvalifikacijske skupine za nastop na svetovnem nogometnem prvenstvu (v tej skupini igra tudi Jugoslavija), je včeraj Bolgarija s 4:0 (2:0) premagala Luksemburg. Zadetke so dosegli Sirakov, Veličkov, Mladenov in Dimitrov. Prihodnje in ob enem zadnje srečanje letos bo v soboto, ko se bosta pomerili Francija in Zahodna Nemčija. S kvalifikacijami bodo zatem nadaljevali šele 27. marca in sicer s tekmo med Jugoslavijo in Luksemburgom.

LESTVICA SKUPINE 4

Francija	2	2	0	0	5	0	4
Bolgarija	3	1	1	1	4	1	3
Jugoslavija	2	1	1	0	3	2	3
NDR	2	1	0	1	7	3	2
Luksemburg	3	0	0	3	0	13	0

Italija in Poljska

vestno trenirata

AREZZO — Nogometni reprezentanci Italije in Poljske, ki se bosta v prijateljski tekmi pomerili v soboto, vestno nadaljujeta s treningi. Poljska se je, včeraj pomerila z Arezzom, katerega je premagala s 3:1

(1:0). Gole so dosegli Wdowczyk, Karamarek, Di Mauro in Prusik.

Vpleten tudi Berwanger

RIO DE JANEIRO — Komisar brazilске policije Pedro Luiz Berwanger, eden izmed protagonistov aretacije Tommasa Buscette lani v Sao Paulu, je vpleten v preiskavo o izginotju Rimetovega pokala. Kot znano, tega pokala niso nikoli več našli in domnevajo, da so ga pretopili. Berwangerja pa sumijo, da ni vrnil del denarja, ki naj bi ga tatovi prejeli od prodaje pokala in tudi naj bi zamolčal vse svoje sume.

Zmaga McCroryja

ATLANTIC CITY — Ameriški boksar in svetovni prvak v welter kategoriji Milton McCrory je v dvoboju, ki pa ni veljal za svetovni naslov, s k.o. v četrtem krogu premagal svojega rojaka Loyda Taylorja.

Hearns boksar leta

CIUDAD MEXICO — Po verziji WBC je Američan Thomas Hearns, svetovni prvak v superwelter kategoriji, boksar leta 1984. Hearns je namreč uspešno branil svoj naslov v dvobojih z Minchillom, Duranom in Hutchingsom.

komentar trenerja združene ekipe meblo franka drasiča

»Celo mene so presenetile«

zanesljivi servisi, ki so bili lahek plen naših igralcev.

Tako dobro pripravljena ekipa, ki odkrito meri na A ligo pa je imela v soboto nesrečo, da je na drugi strani mreže srečala 6 deklet, ki so predvajale tako igro, da so mene samaga presenetile. Volja po zmagi in stalna koncentracija sta privedli do tega, da je bil napad skoro brezhiben, da je bila obramba »akrobatska« in da so bili servisi prave »bombe«. In prav v tem elementu bi lahko iskal razlog za sobotno zmago. Med tednom smo dosti vadili servise, kajti vedeli smo, da bo njihova sicer odlična podajalica s slabim sprejemom težko organizirala dober napad. In to nam je popolnoma uspelo.

Drugi dober odbojarski element je bil napad, ki bi ga lahko po moči primerjal moški odbojki. Nasprotnik je dobro pokrival Gadžovo, kajti od-

tod si je pričakoval čimveč napadov in puščal velike vrzeli pri drugih naših napadalkah, ki so imele tako prosto pot pri zaključevanju akcij. Čeprav so vse igralke dobro napadale, bi pa le posebej omenil mlado Vesno Klemše, ki je presenetila s svojimi učinkovitimi in raznolikimi udarci.

S to zmago smo dokazali, da lahko merimo precej visoko, saj smo predvajali za razred boljše odbojke. Na domačem igrišču smo dvakrat boljši kot v gosteh in lahko pričakujemo še veliko zadoščenj.

Po dolgih letih sem z veseljem ugotovil, da naše občinstvo le ni tako »mrzlo« kot smo vedno pisali. Treba je le dobiti pravi detonator, da se »vžge« in to je lepa ter atraktivna igra. Z medlo in neučinkovito igro ne boš nobenega »ogrel«. Gledalec ljubi atraktiven poseg, pre-

komerno požitvalnost in atletsko sposobnost in to svoje občudovanje potem tudi pokaže.

Pa še zadnja ugotovitev na sobotni tekmi: trenerji si vedno zastavljamo kot eno primarnih nalog to, da preko športa vzgajamo mladega človeka, da postane dober in pozitiven član človeške družbe. Kaj pa naj si ljudje mislijo o Scalzottu, trenerju Nervese, ki je med timeoutom zmeraj svoje igralke z neponovljivo mišjskimi? Meni kot delovnemu kolegu in vzgojitelju je bilo precej nerodno.

Še nekaj statistik: direktne točke na servisu: Meblo 14, Nervesa 4; uspešni bloki: Meblo 10, Nervesa 9; napadi: Meblo 44, Nervesa 34; napake: Meblo 19, Nervesa 15; zgrešeni servisi: Meblo 5, Nervesa 7. Po prvem delu smo se tako uvrstili na prvo mesto. Upamo, da ga bomo obdržali do konca, čeprav je sedaj delo usmerjeno na drugi del prvenstva, ko bo treba doseči pravo formo in konstantno igro.

obvestila

PRIMOTOR KLUB

obvešča, da bo srečanje vseh članov drevi ob 20.30 v domačiji Jožka Colje v Samatorci št. 21.

ZSSDI

obvešča, da bo danes, 6. t.m., ob 20. uri na sedežu ZSSDI seja smučarske komisije.

ZSSDI

obvešča, da bo danes, 6. t.m., ob 21. uri na sedežu SZ Polet na Opčinah seja košarkarske komisije.

ŠD MLADINA

baletni odsek sporoča, da se bo začel trening za odraslo skupino baletk danes, 6. decembra, ob 20. uri v prostorih bivšega vrtca osnovne šole A.

Sirk - Križ. Vse zainteresirane vljudno vabimo na obisk.

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZSSDI prireja jutri, 7. t.m., redni mesečni šahovski brzoturnir, ki bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20, II. nad.) s pričetkom ob 19. uri. Vabljeni vsi šahisti!

Tele Santana zopet trener Brazilije

RIO DE JANEIRO — Brazilsko nogometno reprezentanco bo zopet vodil Tele Santana, ki je bil selektor v času svetovnega prvenstva v Španiji. Tele Santana trenutno trenira v Saudski Arabiji, ponudbo pa je sprejel z velikim navdušenjem.

Nogomet: v prijateljski tekmi

Tesna zmaga

»azzurrov«

Malta — Italija under 21 1:2 (0:1)

STRELCI: Vialli v 38. min., Mancini v 48. min., Muscat v 73. min.

ITALIJA »UNDER 21«: Orsi, Galbagini, Francini, De Napoli, Ferri, Cravero, Vialli, Matteoli, Mancini, Giannini, Baldieri.

VALLETTA — V prijateljski nogometni tekmi je italijanska reprezentanca pod 21. letom tesno premagala prvo postavbo Malte. Italijani so sicer imeli nekaj več od igre, v napadu pa so bili dokaj pomanjkljivi.

VSA OPREMA ZA SMUČANJE

IZREDNE CENE & KAKOVOST

SPORT PRIX

VELEBLAGOVNICA ZA ŠPORT

FERNETIČI 24

ob robu naših nogometnih igrišč

Bandini novi trener Krasa?

Kot smo predvidevali, so bile nedeljske tekme precej naporene za vse naše ekipe s Tržaškega. V šestih srečanjih je od naših ekip zmagala le Gaja, medtem ko sta Vesna in Zarja izsilili neodločen izid. Razumljivo je, da so bili zaradi tega navijači, posebno pa voditelji naših klubov, to krat nekoliko razočarani. Še najbolj bi moral biti razočaran Andrej Race (Kras). Kljub temu da je prejšnji teden prišlo pri Krasu do zamenjave trenerja, je namreč ekipa, ki igra v 3. AL (skupina L), v Fossalonu doživela sedmi zaporedni poraz. Predno smo mu zastavili nekaj vprašanj pa smo že razumeli, da tokrat Andrej ni bil prav nič razočaran, nasprotno... »Nasprotnik je bil mnogo boljši. Ekipa Krasa je naredila, kar je pač mogla in porazu se ni dalo izogniti, saj bi končni izid bil lahko tudi mnogo hušji,« nam je dejal.

»Andrej, po dveh zmagah (Romana, Barbarians) je Kras že sedmič zapustil igrišče praznih rok in je na predzadnjem mestu lestvice. Si pričakoval tak razplet?«

»Prav gotovo takega položaja nisem predvideval. Res je, da smo letos startali brez posebnih ambicij, a vseeno sem bil prepričan, da bomo vedno nekje na zgornjem delu lestvice, med četrtim in petim mestom. Gotovo je, da na napredovanje nismo računali, v boljše uvrstitev pa sem le bil prepričan.«

»Kje je glavni vzrok teh neuspehov?«

»V prvi vrsti zato, ker nimamo na razpolago dobrih nogometašev. Letos se posebno pozna odsotnost Škabarja (Monfalcone), Oliva (Opicina) in G. Ferfogle (Mladost). Tisti, ki so ostali, se sicer trudijo, vendar ni kvalitete. Posebno smo razočarani v napadu. V devetih tekmah smo namreč dali le pet golov, od katerih kar tri v prvih dveh tekmah proti res skromnim enajstericam (Romana, Barbarians).«

»Če meni, da nimate dobrega igralškega kadra, zakaj ste torej odslavili trenerja Vinka Hafnerja po šestem zaporednem porazu? Ali je tudi v najnižji nogometni ligi (3. AL) trener tišči, ki prvi plača za storjene napake?«

»Gotovo smo zakrivali nekaj naiv-

nih napak že od samega začetka sezone. Lahko bi tudi potrdili lanskega trenerja Mikuša. Po izpadu iz 2. AL pa smo hoteli nekaj spremeniti. Odločili smo se za Vinka Hafnerja, ki nas je že dve sezoni zaporedoma (81/82 — 82/83) potegnil iz zagate in rešil izpada. Prepričani smo bili, da bo s Hafnerjem šlo dobro. Še večjo napako pa smo naredili, ko nismo ojačili lanske strukture moštva. Tako, po dveh zaporednih zmagah, so bili rezultati in igra iz nedelje v nedeljo slabši. Tudi ozračje v ekipi ni bilo najboljšo in zato smo se odločili, da odslovimo Hafnerja ter poverimo začasno vodstvo Bogdanu Čuku, ki že skrbi za najmlajše, dokler ne najdemo novega trenerja.«

»Kakšno je vzdušje v ekipi po odstranitvi Hafnerja?«

»Kljub porazu v nedeljo, ni bilo tišega običajnega kreganja med nogometaši, ki so bili tudi precej umirjeni, medtem ko smo doslej imeli že štiri izključitve. Sedaj moramo čim-

prej najti novega trenerja, (govori se o Bandiniju, nekdanjem vratarju Triestine), ter s programiranim delom začeti graditi ekipo za prihodnjo sezono. Seveda moramo že v letošnji sezoni popraviti, kar se popraviti da.«

»V nedeljo vas čaka derbi s Primorjem. Po navadi so ti derbi z agonističnega vidika vedno zelo napeti. Kaj predvidevas?«

»Vem, da bo Primorje igralo brez Bortolottija in Rojaza, ki sta izključena. Z naše strani upam, da bomo vendarle v popolni postavi. Derbi se bo končal pri neodločenem izidu brez gola, ker ima tudi Primorje, kot mi, probleme v napadu.«

(B. RUPEL)

NOGOMETNI TURNIR ZA CICIBANE

V soboto in nedeljo bo v Gradišču nogometni turnir za cicibane, na katerem se bodo pomerile postave Mladosti, Torriane, Aiella in San Lorenza. Prva tekma bo na sporedu ob 9.30.

Težki so prvi koraki...



Krasovi rokometiški nastopajo v prvenstvu D lige. To so njihove prve življenjske rokometne tekme, zato tudi ni čudno, da je pot do prve prvenstvene zmage zelo težka. Na sliki: s tekme Inter Aurisina - Kras.

mnenje trenerja andreja žagarja

Srečanje je odločil dober skok v obrambi



Tretjina prvenstva je za nami in pred novoletno prekinitevjo moramo odigrati še tri kola. Vse tri tekme bomo igrali v Trstu, kar je nedvomno lepa prednost. Izgleda, da je zgornji del lestvice že formiran, saj je, po

mojem mnenju, prav med prvimi osmimi ekipami treba iskati udeležence »play-offa«. Po desetem kolu tudi ni več nepremaganega moštva, saj je Fidenza v zadnjem kolu premagala doslej še neporaženo Vicenzo. Mi smo tekmo z Ravenno začeli nekoliko nervozno, saj smo se zavedali pomembnosti srečanja, tako so gostje v 13. min. p.p. celo vodili z rezultatom 25:24. Ko smo uspeli doseči delni rezultat 13:0, smo zaigrali veliko bolj sproščeno in vsilili gostom svoj ritim.

Ravenno je prišla v Trst z očitnim namenom, da z dolgimi napadi na 30 sekund omrtvi našo igro. Dokler smo bili v obrambi premalo disciplinirani, jim je to tudi uspelo. Ko pa smo z dobrim pokrivanjem razbili njihov napad, so bili obsojeni na visok poraz. Njihova preciznost je padla in ob našem dobrem skoku v obrambi smo zlahka prehajali v napad. Tako smo precej napadov zaključili na nepostavljeno obrambo ob številni premoči 3:2 ali 4:3. Kar pa velja omeniti je bila naša uspešna igra proti conski obrambi gostov. Z disciplinirano postavitevjo in ob pravilnem izvajanju napadalne sheme smo skoraj vedno uspeli nadigrati njihovo obrambo. Samo v dokaz več, da se da marsikaj doseči, če se hoče.

Tudi drugi polčas je skoraj v celoti potekal v našem diktiranju tempa, saj so gostje le v začetku d.p. uspeli zmanjšati razliko na osem točk. To pa je bilo tudi vse, kar jim je uspelo, če ne računam nekaj zad-

njih minut, ko smo mi že nekoliko popustili. Tekmo je odločil dober skok v obrambi, saj smo pobrali kar 29 žog. Ker poleg tega nismo izgubili toliko žog s podajami ali zaradi drugih napak, se je rezultat gibal stalno v našo korist. Za tekmo so značilne tudi velike razlike v doseganju kolesov zaporedoma, saj smo kar petkrat dosegli precejšnjo prednost v delnem rezultatu.

S sobotno zmago smo se povzpeli za eno mesto na lestvici in prehiteli zaradi boljše koš razlike San Donà. Zda naš čaka mestni derbi s Servolano. Derbijsko se stalno zelo nevhvale tekme za napovedi. Naš nasprotnik je po začetnih neuspehih pod »orožje« ponovno poklical vse starejše igralce, ki v začetku prvenstva niso nastopali. Zato bo derbi še toliko bolj privlačen in pričakujem s tribun glasno podporo naših navijačev.

V okviru priprav bomo danes gostili Kraški zidar iz Sežane, da preizkusimo nekaj taktičnih variant za nedeljsko tekmo.

Rezultati zadnjega kola so zopet zelo zanimivi. Virtus je premagal Servolano, šele potem, ko so morali z igrišča s petimi osebnimi napakami nekateri ključni igralci škedenjskega društva. Ceam je odpravil San Donà, vendar še vedno zavzema zadnje mesto na lestvici. Udine Nord je uspel v Castelfrancu in potrdil dobro formo. Presenetil je Oderzo, ki je v Trzinu zadal domačim precej boleč poraz. Fidenza je potrdila svojo vrednost, saj je v derbiu odpravila še npremagano Vicenzo. Ponovno trdim, da bo Fidenza še marsikomu zagrenila mirno spanje. Preseneča zmaga Caveje v Modeni, saj ni bila pričakovana. Stefanel je tudi v Forliju uspel nadaljevati pozitivno serijo in je tako že na tretjem mestu lestvice.

V nedeljo ob 17.30 bomo torej s skupnimi močmi skušali premagati Servolano. Ob tako zavzeti igri in takem skoku kot proti Ravenni se gotovo lahko nadajamo ugodnega rezultata.

Odbojka: 1. moška divizija na Goriškem

Tudi štiri naše ekipe

Tudi letos bodo slovenska goriška odbojarska društva z lepim številom ekip prisotna v pokrajinskem prvenstvu 1. moške divizije.

Letos bodo nastopile štiri naše ekipe (Sovodnje, Soča, Olympia in Val). Skupno pa bo nastopilo kar 12 moštev. Novost letošnjega tekmovanja je v tem, da bodo ekipe igrala po sistemu »vsak proti vsakemu«. Torej različno od lanskega leta, ko so moštva razdelili v dve skupini in prvi dve uvrščeni sta se uvrstili v finalni del. Letos bo prvenstvo daljše in napornejše. Prvovrščena ekipa bo osvojila naslov pokrajinske prvaka in bo napredovala v D ligo.

Nastopajoče ekipe pa so: Arci Piaris, Grado, Soča (Sovodnje), Olympia (Gorica), Torriana, Val (Štandrež), Libertas Gorica, Pall. Lucinico, Mossa, Volley Ball Krmin, Acli Ronke in Sovodnje. Prvenstvo se bo pričelo v ponedeljek, 10. decembra, končalo pa 25. maja.

Naše ekipe v tej ligi imajo tudi letos dobre izgleda, čeprav bodo v tem tekmovanju nastopile z mlajšimi silami. Olympia in Val bosta v glavnem nastopali z mladinskimi moštvom, oziroma rezervami članske ekipe. Namen ekipe Sovodnje pa je zgraditi ob nekaterih izkušenih igralcih širšo osnovno mladih sil. Prinčič in tovariši pa vsekakor bi morali odigrati pomembno vlogo. Ekipa Soče pa je letos delno okrnjena, saj so jo zapustili nekateri stebri lanskega moštva, ki so prestopili k drugim moštvom.

Od ostalih tekmecev med nevarnejše sodijo prav gotovo šesterke Libertasa iz Gorice, Mosse, Ločnik ter šesterka iz Gradeža, ki je lani nastopala v moški D ligi. Vsekakor pa je v tem trenutku težko predvidevati glavnega favorita, saj izkušnja iz prejšnjih let je, da je ta liga precej izenačena in polna presenečenj.

Naj še dodamo, da ekipa Sovodnje bo svoje domače tekme igrala v telovadnici Kulturnega doma v Gorici in to ob ponedeljkih ob 19.15; ekipa Soča pa v občinski telovadnici v Štandrežu ob sobotah ob 18.30. Goriška Olympia bo nastopala v telovadnici Kulturnega doma v Gorici ob sredah zve-

čer ob 20.45, Val pa v občinski telovadnici v Štandrežu ob petkih ob 19. uri. (ik)

Danes ob 17. uri v Gorici

Med nagrajenci tudi Vesna Lutman

Goriški Panathlon International Club bo danes ob 17. uri v avditoriju podelil priznanja zaslužnim športnikom, športnim delavcem in organizacijam, ki so se izkazali v zadnjem letu. Posebno priznanje »življenje za šport« bo prejel dolgoletni predsednik goriškega olimpijskega komiteja Lino Bregant. Med nagrajenci pa je tudi slovenska lokostrelka Vesna Lutman, ki je letos zmagala na državnih mladinskih igrah.

Košarka: v nedeljo v prvenstvu kadetov

Jadran Farco pred odločilno tekmo

V prvenstvu kadetov bo v tem kolu na sporedu zelo zanimivo srečanje. Svojo moči bosta merila naša združena ekipa Jadran Farco in Inter 1904, ki sta najresnejša kandidata za osvojitve končnega prvega mesta. Raseni jevi in Krečičevi varovanci so doslej gladko odpravili vsa moštva, ki so jih srečali. In čeprav bodo tokrat igrali v gosteh, so po našem mnenju nesporni favoriti za zmago. To seveda ne pomeni, da lahko podcenjujejo nasprotnika, ki je (predvsem na lastnem igrišču) zelo nevaren. Jadran Farco pa je z dosedanjimi rezultati že dokazal, da nima enakovrednega tekmecev v tej konkurenci, zato lahko predvidevamo z dokajšnjo mero zanesljivosti, da bodo mladi jadrancovi slavili tudi proti Interju 1904.

Med mladinci bodo v nedeljo odigrali šesti (in zadnji) letošnji slovenski derbi med A ekipo Kontovela Electro-

nic Shop in Poletom. Obe moštvi sta še brez zmage, tako da bo v tem srečanju eno od dveh osvojilo svoj prvi prvenstveni par točk. Bor bo nastopil v gosteh proti Libertasu in Kontovel Electronic Shop B se bo na tujem pomeril z Barcolano. Pri tem naj omenimo, da ima Kontovelova B ekipa lepe možnosti za osvojitve prvega mesta. Vse bo odvisno od tega, ali bodo Kontovelci v prihodnjih tekmah lahko igrali v popolni postavi, saj so nekateri ključni košarkarji tega moštva tudi standardni igralci pri svoji članski ekipi.

V konkurenci naraščajnikov igra Kontovelova ekipa iz tekme v tekmo bolje. V tem kolu pa bo gostovala pri močni Servolani, na Opčinah pa bodo odigrali derbi med Poletom in Borom.

V prvenstvu dečkov se bodo borovci doma spoprijeli s Servolano, Sokol

pa bo na tujem srečal ekipo Ancifap. SPORED NAŠIH MLADINSKIH EKIP
MLADINCI - Nedelja (9. 12.) ob 11.00 na Vrdeški cesti: Libertas - Bor. Nedelja (9.12.) ob 11.00 na Kontovelu: Kontovel Electronic Shop A - Polet. Nedelja (9. 12.) ob 15.00 v Ul. Della Valle: Barcolana - Kontovel Electronic Shop B.

KADETI - Nedelja (9. 12.) ob 12.00 v Tržaški športni palači: Inter 1904 - Jadran Farco.

NARAŠČAJNIKI - Nedelja (9. 12.) ob 11.00 Servolana - Kontovel. Nedelja (9. 12.) ob 11.00 na Opčinah: Polet - Bor.

DECKI - Sobota (8. 12.) ob 15.30 na stadionu »1. maj«: Bor - Servolana. Sobota (8. 12.) ob 16.30 Ancifap - Sokol. (Cancija)

MINIBASKET

Ardita B — Dom 48:4

DOM: Lisci, P. Benedetti, K. Benedetti, Brešan, Primožič, Bednarik, Bordon, Faganel, Skok, Lo Grasso, Lutman, Baradel, Quinzi, R. Pavšič, Aleks Pavšič, Aleksander Pavšič.

Ta teden se je pričel na Goriškem prvi del »14. Gran Premio Mini Basket«, kjer nastopa tudi ekipa Doma. Poleg naše je vpisanih še pet ekip, in sicer: Ardita A, Ardita B, Arte, UGG A in UGG B. Domovce trenira Livijo Semolič s pomočjo Marka Komela, »belo-rdeči« pa so pričeli s treningi le pred dobrim mesecem. To se je, žal, tudi poznalo v prvem srečanju turnirja, saj so naši visoko klonili veliko bolj uigrani ekipi Ardite B. Naslednja tekma bo v torek, 11. decembra v telovadnici Kulturnega doma ob 14.30. (M. Čubej)

domači šport

Danes

ODBOJKA MLADINKE

20.30 v Gorici, telovadnica ITI: Olympia - Canon

KOŠARKA

Članska prijateljska tekma
19.00 v Repnu: Jadran - Kraški zidar Sežana

Uspel nogometni turnir openske banke

Turnir v malem nogometu v Trebčah, ki ga je v okviru proslav 75-letnice priredila Hranilnica in posojilnica na Opčinah, je povsem uspel.

Šest moštev naših delovnih kolektivov je dalo duška ogorčenim in zanimivim bojem, naposled pa so zasluženo zmagali predstavniki Kmečke banke iz Gorice, ki so po zelo izenačenem boju šele po enajstmetrovkah premagali ekipo ZTT.

Mimo rezultatov in igre pa velja omeniti, da je bila ta prireditev pomembna kot spodbuden in tudi uspel poskus organizirane rekreacijske dejavnosti med našimi delovnimi organizacijami. Množično namreč nastopamo v raznih prvenstvih in disciplinah, dobro je tudi organizirana rekreacijska dejavnost pri raznih naših društvih. Pogrešamo pa srečanje med temi skupinami.

Nenazadnje pa gre omeniti, da so taki turnirji tudi priložnost za medsebojno spoznanje, za gojenje družabnosti, ki jo v našem času nemalo pogrešamo.



Predstavniki nastopajočih ekip in openske banke po uspelem turnirju v Trebčah.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 25.00 din, naročnina za zasebne mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Zira račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II, nad., - telefon 223023

Oglaš. Ob delovnih trgovski 1 modul (sir 1 st. vis. 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglaš. 2.900 lir za mm visine v sirini 1 stolpca. Mali oglaš. 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sodela po formatu Oglaš. iz dežele Furlanije. Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST Trst Ul. Montecchi 6 tel. 775.275, tix 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

primorski

dnevnik

6. decembra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdeja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Tema dneva za prihodnjo volilno bitko

Porast nasilja v Franciji

Krivdo za ta stopnjujoči se pojav iščejo v propadu moralnih vrednot, rasizmu in socialni negotovosti

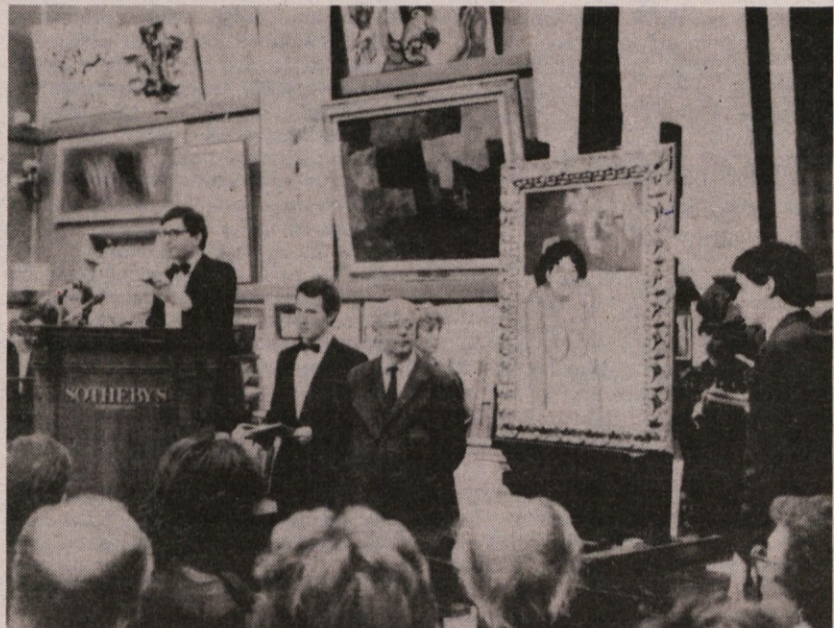
PARIZ — Francijo je zadnje čase zajel val nasilja, kakršnega zlepa ne pomnijo in ki se nevarno stopnjuje. Zakaj? Anketa, ki jo je izpeljal časopis »Dauphine libere«, je pokazala, da porast zločinov sami Francozi pripisujejo v prvi vrsti propadanju moralnih vrednot in posledicam gospodarske krize, to je naraščajoči brezposelnosti, socialni negotovosti, siromaštvu. Žgoči problem varnosti občanov, ki je tesno povezan z vprašanjem javnega reda, je postal že »tema dneva«, bo pa nedvomno tudi glavni predmet bližnjega volilnega obračunavanja med levico, ki je s socialistom Mitterrandom na oblasti, in desnico, ki je v opoziciji.

V pariški četrti Montmartre so nedavno na krut način umorili devet upokojenk, a tovrstnim zločinom so se pridružili sedaj še umori iz rasističnih razlogov: pred kratkim je mladenič v Chateaubrianu ubil pet delavcev samo zato, ker so bili Turki, sicer redno zaposleni. Razrast navadnega in v novem času še rasističnega kriminala je spet potisnila v ospredje problem smrtnih kazni, za katero se najbolj ogreva desnica skupaj z drugimi

političnimi in družbenimi krogi, ki nasprotujejo socialistični vladi. Tej očitajo, da ni sposobna zagotoviti prebivalstvu miru in varnosti, in skupina parlamentarcev je že predlagala spremembo kazenskega zakonika z uvedbo smrtnih kazni.

Slednja je bila, kot znano, odpravljena po zmagi leve na volitvah leta 1981 in socialisti označujejo to kot eno svojih največjih pridobitev v boju za humanizacijo kazenskega prava. Res je sicer, da bo predlog o ponovni uvedbi smrtnih kazni kaj težko prodril, dokler bodo socialisti na vladi, res pa je tudi, da so socialisti v zadregi. Zavedajo se hude nevarnosti, ki jo za francosko demokracijo pomeni razraščanje navadnega in političnega kriminala, ne vedo pa, kako bi ga zavrli, kot tudi ne, kako bi rešili vprašanje nesojenih zapornikov: v vsej Franciji je za rešetkami skoraj 43.000 ljudi, vsak drugi pa še čaka na proces, a medtem se prestopki množijo in z njimi tudi sveži zaporniki. Desnica že ve, kako »zredčiti« vrste prestopnikov, menijo v socialističnih krogih, zato moramo javnemu mnenju postreči z lastnim, človeškim receptom.

Prvemu, drugemu in tretjemu



LONDON — Na nedavni dražbi je tale Picassojeva gola kabaretska ple-salka »šla« za 1,9 milijona dolarjev (in še nekaj čez), za 3,2 milijarde v našem denarju. Dražbar je ravno izrekel obredni »prvemu, drugemu in tretjemu« in z udarcem kladivca sliko prisodil novemu lastniku.

Tektonski jarek v ZDA se postopno širi

WASHINGTON — Tektonski jarek, neke vrste naravna razpoka, ki teče vzdolž ameriških zveznih držav Kolorado in New Mexico, se počasi širi. Po trditvah ameriških geologov bi lahko v nekaj milijonih let tu nastal novi ocean.

Kot piše »Washington Post« so geološka preučevanja potrdila, da se tektonski jarek vzdolž Ria Grande vsako leto širi za milimeter. S časom bo to povzročilo razcepljenje ameriške celine na dva neenaka dela. Do sedaj so bili vsi prepričani, da je širjenje posledica rečne erozije

Ria Grande. Sedaj pa so s precizkusi potrdili, da se jarek širi zaradi mehčanja zemeljske skorje. Skorja se namreč postopoma tanjša, raztopljene kamenine pa se dvigajo proti površini. Nekega dne bodo te kamenine dno bodočega oceana.

Geologi so potrdili, da je v tem delu ZDA zemeljska skorja debela 48 kilometrov, vzdolž jarka pa le 35. Tektonski jarek je dolg 1.000 kilometrov in širok 50. Raziskovalci so prepričani, da se bo s časom ta jarek ne samo širil temveč tudi daljšal, nihče od sedanjih geologov pa ne bo tega doživel.

Bolgarska nostalgija buri duhove v Jugoslaviji

Z vsemi nagradami, ki jih premorejo, Bolgari nagradili protijugoslovanski film

BEOGRAD — Bolgarska nostalgija je spet razburkala duhove v Jugoslaviji. Trenutno je bolgarski hit številka ena film z lepim naslovom Rešitev. To seveda sosedov ne bi vznemirjalo, če se ustvarjalci ne bi navdušili nad dogodkom iz septembra 1944, ko so prebivalci Ohrida zaščitili bolgarske vojake, ki so dezertirali iz nemške vojske. Odbili so ultimatum komandanta nemškega garnizona, da bo porušil mesto, če mu ne izročijo ubežnikov.

Od tu je vse vsaj približno zgodovinsko utemeljeno, naprej pa so si Bolgari spet pomagali s politično domišljijo.

Čprav je bilo v resnici dezertirjev le šest, film govori o bolgarskih vojakihi, kot bi na pravo stran zbežalo najmanj pol armade. O prebivalcih Ohrida seveda niso mogli grdo govoriti, saj je bilo njihovo dejanje resnično plemenito in humano. Zato so jih spremenili v Bolgare, Bolgari pa so seveda lahko plemeniti in humani. Tako so bolgarski prebivalci rešili bolgarske vojake, nato pa so bolgarski vojaki rešili kar vso Jugoslavijo, saj »partizani niso imeli pravih bojnih izkušenj«. (Tanjugov komentator je včeraj pripomnil, da so imeli Bolgari gotovo imenitne izkušnje, saj so si jih do leta 1944 nabirali pri nemških učiteljih, kar pa se v Sofiji rado pozabi).

Film Rešitev je bolgarsko javnost in politike tako ganil, da so mu podelili vse nagrade, ki jih premorejo.

Čprav so bolgarski psevdogodovinski izlet včasih prav zabavni, vendarle ostaja dejstvo, da takšno skrunjenje zgodovine kaže na veliko bolgarsko bolečino zaradi nekaterih delov jugoslovanskega ozemlja. Ostri odgovori jugoslovanske strani so zato razumljiv izraz ogorčenja, ki bi naposled tudi Sofiji moralo kaj povedati. (dd)

Protest dijakov zaradi posilstva

LIVORNO — Nekaj stotin srednješolcev je včeraj v sprevedu protestiralo proti nasilju nad 17-letno dijakinjo. Posilstvo je v nedeljo, 25. novembra, izvedlo 14 fantov, med katerimi so bili štirje polnoletneži. Dekle je dejanje prijavilo policiji, ki je doslej aretirala devet oseb, ostalih pet pa še išče. Vsi so krivi groženj, nasilja in posilstva. Po sprevedu po mestnih ulicah so dijaki odšli zborovat v prostore Delavske zbornice.

CAGLIARI — Banditi so ugrabili 23-letnega Massima Oggiana, sina ne ravno premožnega hotelirja v Vignolo, turističnem kraju pri obali Paradiso na severnem delu Sardinije. Kriminalci so najprej onesposobili starše, potem pa počakali na povratek sina. Ko je Massimo zvečer prišel domov, so ga pod grožnjo prisilili, da se je z njimi odpeljal v svojem avtomobilu. Vest je kvesturi v Sassariju sporočil oče, ko se je čez kakšno uro uspel odvezati. Družina ni premožna in ima majhen hotel, ki si ga je zgradila s prihranki na delu v inozemstvu.

Poslednja ugrabitev na otoku je sedma v tem letu.

L. N. Tolstoj

KAVKAŠKI UJETNIK

Ilustriral
ŽELJKO LORDANIČ

9.



NATO JE POKAZAL NA ČRNKASTEGA...
PREPUSTIL JE AB-DULU-MURATU, KI JE ZDAJ TVOJ GOSPODAR...



ABDUL-MURAT JE ZAČEL HITRO NEKAJ GOVORITI PO TATARSKO IN KAZATI NA ŽILINA...
PREVAJALEC JE POVEDAL, DA ZAHTEVA ODKUPNINO...



KO JE ŽILIN REKEL, DA LAHKO DA LE PETSTO RUBLJEV, JE ZAČEL ABDUL-MURAT RAZBURJE NO KRIČATI NA RDECEBRADEGA...



PREVAJALEC JE ŽILINU POVEDAL, DA JE PETSTO RUBLJEV ZA GOSPODARJA PREMALO IN DA HOČE TRISOT... TADAJ JE ŽILIN POSKOCIL...

RECI TEMU PSU, DA NE BO DOBIL NITI KOPEJKE, ČE ME MISLI STRAŠITI... NE DOM PISAL DOMOV ZA VEČ KOT PETSTO... VAS PSOV SE NE BOJIM...

Ubil 10-letno hčer, ker ni privolila v zakon

DŽAKARTA — Vest o družinski tragediji v nekem indonezijskem naselju je obšla svet. Krut oče je ubil svojo desetletno hčerko, ker ni hotela privoliti v zakon z njegovim upnikom. Oče je namreč upniku obljubil hčerko, če v dogovorjenem roku ne bi mogel povrniti izposojene vsote 110 tisoč rupij (nekaj nad 200.000 lir). Deklica je spregledala očetovo namero in skušala pobežniti, a oče jo je dohitel in pobil s palico. Ubijalec se je moral brž nato zateči na policijski komisariat, kajti razjarjeni vaščani so nanj navlili z loki in puščicami.

V zaporu brezvestni manipulant z mladostniki

MADRID — Španski tisk poroča, da je policija končno prestregla 5-člansko tolpo brezvestnežev, ki so si v svoji bolni domišljiji zamislili mladinsko organizacijo z imenom Edelweiss, namenjeno dečkom od 10. do 16. leta starosti. Namen te organizacije je bil taborjenje ter izletništvo, a na teh pohodih so »mentorji« otroke navajali k homoseksualnosti, vadili so jih psevdogverilskih veščin ter jih vznemirjali z mitološkimi pripombami, obenem pa jim zabijali najstrožji molk. Policija je sprijence ujela, tik preden so le-ti skušali pobežniti v Brazilijo.

Zdravnik razrezal prostitutko in obesil ženo

STOCKHOLM — Švedske oblasti so aretirale mladega zdravnika, ki je po naročilu svoje vlade opravljal obdukcije, a je bil pred kratkim osumljen dvojnega umora: razrezal naj bi neko prostitutko, pred dvema letoma pa naj bi bil obesil svojo ženo. Zdravnikovemu početju so prišli na sled v mestni četrti Solna, kjer so sredi poletja odkrili tri najlonske vreče, v njih pa razrezane ude nesrečne ženske. Videti je bilo, da je srhljivo delo opravil strokovnjak in to je preiskovalce spravilo na pravo pot.

Schroederja osvobodili električnih žic

LOUISVILLE — William Schroeder, drugi človek, ki so mu v prvi vsadili umetno srce, je končno prost vseh električnih žic, ki so ga priklepale na nadzorne naprave. Po mnenju zdravnikov je Schroeder iz dneva v dan videti bolj čil in vse kaže, da bo smel kmalu zapustiti bolnišnico in bo tako božič preživel med svojimi domačimi.

V ZDA obsojajo rasizem v Južni Afriki

NEW YORK — Ameriška javnost glasno obsoja grobe izpade politike rasnega razlikovanja v Južni Afriki. Agenti javne varnosti so pred južnoafriškim veleposlaništvom v Washingtonu že aretirali številne demonstrante, a vse kaže, da je splošni protest zajel vso Ameriko. Demonstranti že napovedujejo nove protestne manifestacije in pridružili so se jim tudi sindikati.